

Generální inspekce bezpečnostních sborů

Skokanská 2311/3
169 00 Praha 6

Výroční zpráva

O ČINNOSTI GENERÁLNÍ INSPEKCE
BEZPEČNOSTNÍCH SBORŮ ZA ROK
2024

Obsah

ÚVODNÍ SLOVO ŘEDITELE	4
1. Poslání	6
2. Organizační struktura	7
3. Trestní řízení	10
3.1. Sledované problematiky protiprávních jednání	11
3.2. Trestná činnost v oblasti korupčního jednání a zneužití funkce	11
3.3. Trestná činnost v oblasti úniku informací	15
3.4. Trestná činnost v oblasti extremismu, omamných a psychotropních látek a domácího násilí	18
3.5. Trestná činnost s podezřením na nepřiměřené násilí, brutalitu, mučení a nelidské a jiné kruté zacházení při výkonu pravomoci příslušníků bezpečnostních sborů	21
3.6. Oznámení, jejichž cílem je poškodit či zdiskreditovat	23
3.7. Mravnostní kriminalita	23
3.8. Ostatní trestná činnost	24
3.9. Zajišťování výnosů z trestné činnosti	26
3.10. Kriminalita v jednotlivých bezpečnostních sborech	26
3.11. Vyhodnocení a vývoj trestné činnosti	27
4. Zkoušky spolehlivosti	38
5. Metodická doporučení a preventivní opatření	40
6. Kontrola	41
6.1. Kontrola činnosti	33
6.2. Dozorové pravomoci státního zástupce	33
6.3. Kontrola ze strany veřejnosti a poskytování informací	33
6.4. Oddělení vnitřní kontroly	34
6.5. Vnitřní oznamovací systém	34
6.6. Interní audit	34
7. Spolupráce se subjekty mimo GIBS, komunikace s veřejností a médii	43
7.1. Vládní zmocněnec pro zastupování České republiky před Evropským soudem pro lidská práva	35
7.2. Rada vlády České republiky pro lidská práva	36
7.3. Komunikace s veřejností a médii	36
8. Ochrana utajovaných informací	47
8.1. Personální a administrativní bezpečnost	37
8.2. Fyzická bezpečnost	37
8.3. Bezpečnost informačních a komunikačních systémů, kryptografická ochrana	37
9. Zpracování a ochrana osobních údajů	49
10. Lidské zdroje a vzdělávání	50
11. Hospodaření	52
11.1. Rozpočet	40
11.2. Veřejné zakázky	41
11.3. Majetek	42
12. The Inspectorate General of the Security Forces of the Czech Republic (GIBS)	56
13. Kontakty	57

ÚVODNÍ SLOVO ŘEDITELE

Generální inspekce bezpečnostních sborů vstoupila do roku 2024 s cíli dalšího posilování prevence kriminality, zkvalitňování činnosti v oblasti trestního řízení a prohlubování spolupráce napříč bezpečnostní komunitou. Naplňování těchto cílů představuje v pořadí již třináctá výroční zpráva, kterou jsme pro Vás připravili k nahlédnutí. Jakožto každý rok i letos její zpracování vychází primárně ze statistických dat, prezentuje dosažené výsledky a naznačuje naše vize pro další směřování GIBS.

V průběhu roku 2024 bylo dovršeno úsilí o změnu zákona č. 341/2011 Sb., o Generální inspekci bezpečnostních sborů a o změně souvisejících zákonů, která představovala jednu z významných priorit posledních let. Zákon byl projednán a schválen na půdě Poslanecké sněmovny a Senátu, účinnosti nabyl 1. ledna 2025. Novela zákona reaguje na potřeby, které se postupně objevovaly v průběhu dnes již více jak desetileté existence naší instituce. Rozšiřuje vybrané pravomoci GIBS, čímž přispívá k zefektivnění její činnosti.

Jednou z výrazných částí novely je aktualizovaná úprava v oblasti mezinárodních vztahů naší instituce. Ta posiluje postavení GIBS ve spolupráci se zahraničními partnery, díky čemuž můžeme nadále navazovat na předchozí úspěšnou kooperaci a rozvíjet vztahy, jak v oblasti výměny kriminalisticky relevantních informací a podpory bezpečnostní diplomacie, tak z hlediska dalšího působení GIBS v Programu bezpečnostní rozvojové spolupráce Ministerstva vnitra České republiky. Na zmíněném programu se GIBS dlouhodobě podílí sdílením dobré praxe v oblasti

trestního řízení, posilování integrity příslušníků a zaměstnanců bezpečnostních sborů či podpory demokratických principů a boje proti korupci.

Stěžejní část výroční zprávy se věnuje představení činnosti GIBS v oblasti trestního řízení. Mimo jiné uvádí zejména počty trestně stíhaných osob v průběhu uplynulého období podle jednotlivých bezpečnostních sborů. Zvýšenou pozornost zpráva věnuje závažným fenoménům, jakými jsou korupce, zneužívání pravomocí úřední osoby či úniky informací. Vybrané příklady úspěšně uzavřených případů pak hlouběji a názorněji reprezentují praktické aspekty naší činnosti.

Specifickou oblastí, kterou zpráva taktéž zahrnuje, je spolupráce GIBS s Kanceláří vládního zmocněnce pro zastupování České republiky před Evropským soudem pro lidská práva (ESLP). Prostřednictvím této spolupráce jsou přijímány závěry vyplývající z rozsudků ESLP vůči České republice. V návaznosti na ně probíhá realizace vhodných opatření v souvisejících oblastech.

V důsledku rostoucích nároků dynamicky se měnící společnosti představuje v nadcházejícím období nadále největší výzvu pro naši instituci zachování vysoké kvality trestního řízení a posilování důvěry v organizaci. Priority představuje také udržení personální stability a podpora inovací zefektivňujících postupy k dosažení našich cílů. Klíčovým úkolem GIBS tak zůstává podpora profesního rozvoje příslušníků a zaměstnanců a rozšiřování jejich kompetencí.

genmjr. Mgr. Vít Hendrych
ředitel
Generální inspekce bezpečnostních sborů

1. POSLÁNÍ

GIBS představuje ozbrojený bezpečnostní sbor, který byl zřízen zákonem č. 341/2011 Sb., o Generální inspekci bezpečnostních sborů a o změně souvisejících zákonů (dále jen „zákon o GIBS“), dnem nabytí účinnosti 1. ledna 2012. V čele GIBS stojí ředitel, kterého jmenuje a odvolává na návrh vlády a po projednání ve výboru Poslanecké sněmovny příslušném ve věcech bezpečnosti předseda vlády, jemuž je ředitel z výkonu své funkce odpovědný. GIBS je organizační složkou státu a účetní jednotkou. Její příjmy a výdaje tvoří samostatnou kapitolu státního rozpočtu. Ředitel plní funkci vedoucího organizační složky státu.

Stěžejním úkolem GIBS podle ustanovení § 2 výše citovaného zákona je vyhledávat, odhalovat a prověřovat skutečnosti nasvědčující tomu, že byl spáchán trestný čin, jehož pachatelem je

- a. příslušník Policie České republiky, celník nebo příslušník Vězeňské služby České republiky (dále jen „příslušník bezpečnostního sboru“) nebo příslušník GIBS,
- b. zaměstnanec České republiky zařazený k výkonu práce v Policii České republiky (dále jen „zaměstnanec policie“) nebo zaměstnanec GIBS, nebo
- c. zaměstnanec České republiky zařazený k výkonu práce v Celní správě České republiky anebo Vězeňské službě České republiky (dále jen „zaměstnanec bezpečnostního sboru“), pokud trestný čin byl spáchán v souvislosti s plněním jeho pracovních úkolů.

Dalším zákonným úkolem GIBS je vyšetřovat trestný čin

- a. příslušníka bezpečnostního sboru nebo zaměstnance policie a
- b. zaměstnance bezpečnostního sboru, pokud trestný čin byl spáchán v souvislosti s plněním jeho pracovních úkolů.

Dle ustanovení § 12 odst. 2 písm. b) a písm. i) zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), je GIBS policejním orgánem.

Dle ustanovení § 2 odst. 3 zákona o GIBS je jejím úkolem provádět zkoušku spolehlivosti u zákonem definovaných osob. Zkouška spolehlivosti spočívá v navození situace, kterou je zkoušená osoba povinna řešit, tato zkouška je blíže vymezena v ustanovení § 41 zákona o GIBS.

Jedním z dalších úkolů je dle ustanovení § 2 odst. 4 zákona o GIBS sledování a vyhodnocování informací o protiprávní činnosti příslušníků bezpečnostních sborů, příslušníků GIBS, zaměstnanců policie, zaměstnanců GIBS a zaměstnanců bezpečnostních sborů. GIBS navrhuje opatření pro předcházení této protiprávní činnosti.

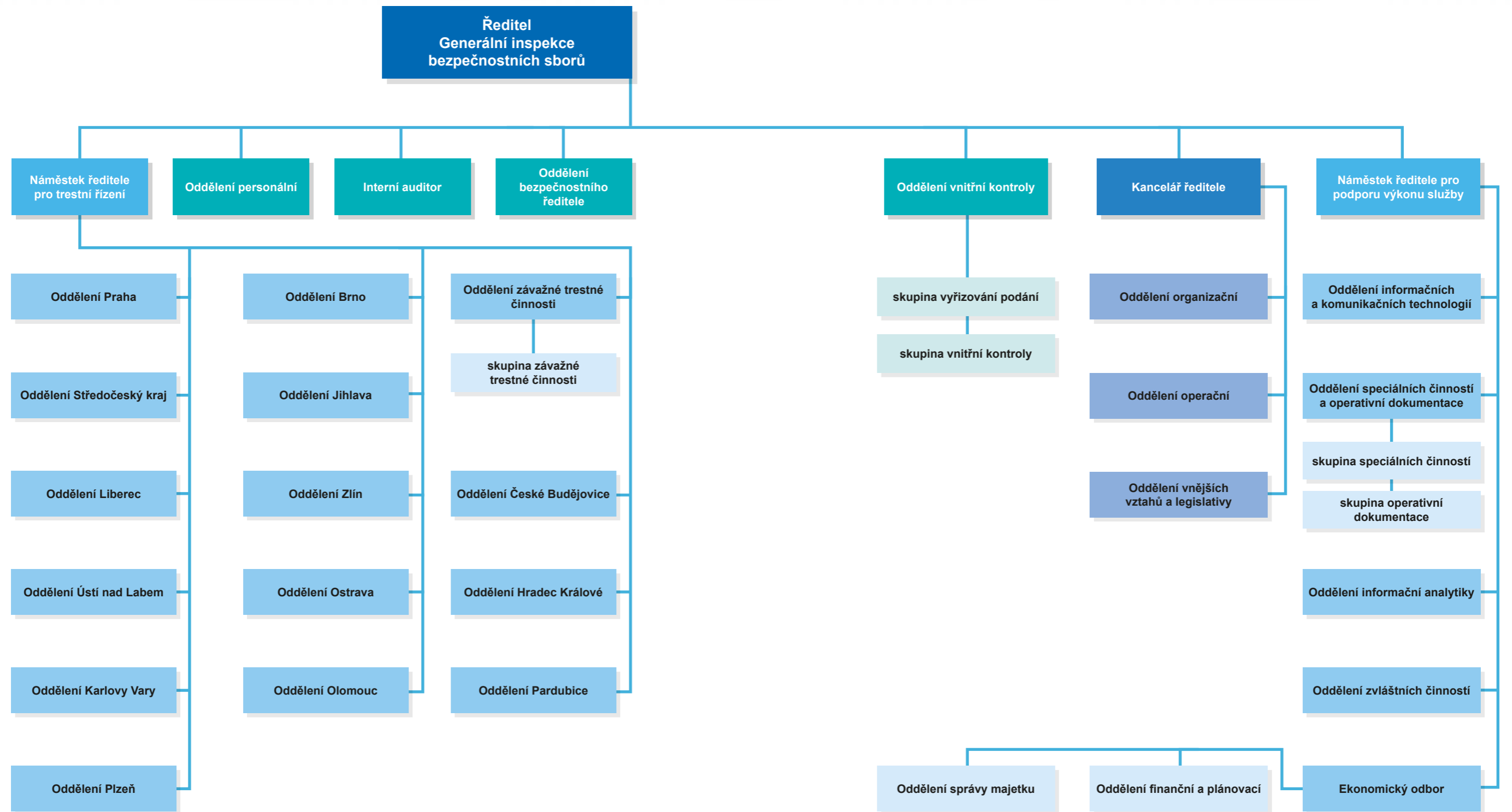
Výčet úkolů završuje ustanovení § 2 odst. 5 zákona o GIBS, podle něž je jejím dalším úkolem vydávat metodická doporučení pro činnost jednotlivých bezpečnostních sborů.

2. ORGANIZAČNÍ STRUKTURA

Organizační struktura GIBS je jako celek stabilní a odráží aktuální potřeby výkonu služby. V čele GIBS stojí ředitel, který přímo řídí náměstka pro trestní řízení, náměstka pro podporu výkonu služby, vedoucího kanceláře ředitele, vedoucího oddělení vnitřní kontroly, vedoucího oddělení personálního, bezpečnostního ředitele a interního auditora.

Náměstkovi ředitele pro trestní řízení jsou podřízena výkonná teritoriální oddělení, která jsou dislokována v krajských městech a dále oddělení závažné trestné činnosti s celorepublikovou působností. Náměstkovi ředitele pro podporu výkonu služby jsou podřízeny organizační články zajišťující podporu výkonných oddělení v oblas-

ti informačních a komunikačních technologií, operativní dokumentace, speciálních činností, zvláštních činností a informační analytiky (v roce 2024 došlo z důvodu zefektivnění řízení ke sloučení dvou oddělení - oddělení operativní dokumentace a oddělení speciálních činností, ze kterých vznikly skupiny dohromady tvořící oddělení speciálních činností a operativní dokumentace). Dále je náměstkovi pro podporu výkonu služby podřízen ekonomický odbor, který zajišťuje činnost oddělení finančního a plánovacího a oddělení správy majetku. Vedoucí kanceláře ředitele řídí oddělení vnějších vztahů a legislativy, oddělení operační a oddělení organizační.

3. TRESTNÍ ŘÍZENÍ

V roce 2024 ukončila GIBS trestní řízení u 411 trestních spisů, z toho 290 případů bylo ukončeno v prověřování, 115 případů ve vyšetřování a v 6 případech bylo vedeno zkrácené přípravné řízení.

Celkem 129 (-55) fyzických osob bylo trestně stíháno nebo jim bylo sděleno podezření ve zkráceném přípravném řízení, z toho bylo 76 (-22) příslušníků Policie ČR, 3 (-7) příslušníci Celní správy ČR, 20 (-8) příslušníků Vězeňské služby ČR, 7 (+3) zaměstnanců Policie ČR, 3 (-6) zaměstnanci Vězeňské služby ČR a 20 (-15) civilních osob. Mezi trestně stíhanými osobami nebyli žádní zaměstnanci Celní správy ČR (0), ani právnické osoby (0).

Co se týká trestních spisů, které napadly v roce 2024, prověřovala GIBS podezření z protiprávního jednání osob v celkem 411 (+41) případech. Z tohoto celkového počtu nově napadlých spisů získala GIBS k 54 trestním spisům poznatky z vlastního šetření a dalších 16 případů bylo

vyloučeno z vlastních trestních spisů GIBS. Celkem tedy GIBS v roce 2024 získala poznatky z vlastního šetření u 70 spisů. Jednotlivé způsoby vyřízení trestních spisů, které GIBS začala zpracovávat v roce 2024, jsou uvedeny v tabulce č. 5 (Způsob ukončení trestních spisů napadlých v roce 2024).

Regionem s největším počtem trestně stíhaných osob byl v roce 2024 region Hlavní město Praha s 28 (0) osobami, dále Jihomoravský kraj se 17 (-6) osobami a kraj Vysočina s 11 (+8) osobami. Regionem s nejnižším počtem trestně stíhaných osob byl Královéhradecký kraj se 3 (-5) osobami.

Ucelený přehled všech trestně stíhaných osob v roce 2024 ve srovnání s rokem 2023, včetně údajů o osobách (pohlaví, typ pachatele, místo spáchání, věk, délka služby u bezpečnostního sboru, postavení v bezpečnostním sboru nebo místo služebního/pracovního zařazení) je obsahem následující tabulky č. 1.

Tabulka č. 1: Přehled trestně stíhaných osob v roce 2024

	Trestně stíhané osoby		Rozdíl 2023/2024	
	celkem	v %	rozdíl	v %
Celkem stíhané osoby	129	100,00	-55	-29,89
Podle typu	129	100,00	-55	-29,89
právnická osoba	0	0,00	0	0
fyzická osoba	129	100,00	-55	-29,89
Podle pohlaví	129	100,00	-55	-29,89
muž	116	89,92	-45	-27,95
žena	13	10,08	-10	-43,48
Podle místa spáchání trestné činnosti	129	100,00	-55	-29,89
Hlavní město Praha	28	21,71	0	0,00
Jihomoravský kraj	17	13,18	-6	-26,09
Jihočeský kraj	5	3,88	-3	-37,50
Pardubický kraj	4	3,10	-3	-42,86
Královéhradecký kraj	3	2,33	-5	-62,50
Kraj Vysočina	11	8,53	+8	+266,67
Karlovarský kraj	7	5,43	+2	+40,00
Liberecký kraj	7	5,43	-5	-41,67
Olomoucký kraj	9	6,98	-13	-59,09
Plzeňský kraj	7	5,43	0	0,00
Středočeský kraj	6	4,65	-8	-57,14
Moravskoslezský kraj	10	7,75	-10	-50,00
Ústecký kraj	10	7,75	-8	-44,44
Zlínský kraj	5	3,88	-4	-44,44
Podle věku v době spáchání trestné činnosti	129	100,00	-55	-29,89
18 až 24	8	6,20	+1	+14,29
25 až 29	21	16,28	-4	-16,00
30 až 34	15	11,63	-14	-48,28
35 až 39	29	22,48	-14	-32,56
40 až 44	17	13,18	-3	-15,00
45 až 49	13	10,08	-12	-48,00
50 až 99	26	20,16	-9	-25,71

Tabulka č. 1: Přehled trestně stíhaných osob v roce 2024

Trestně stíhané osoby	Rozdíl 2023/2024			
	celkem	v %	rozdíl	v %
Podle délky služby/práce u bezpečnostního sboru v době spáchání trestné činnosti	109	100,00	-40	-26,85
00 až 04	30	27,52	-12	-28,57
05 až 09	25	22,94	-2	-7,41
10 až 14	10	9,17	-7	-41,18
15 až 19	22	20,18	-12	-35,29
20 až 24	10	9,17	-1	-9,09
25 až 99	12	11,01	-6	-33,33
Podle funkce služebního/pracovního zařazení (vedoucí)	109	100,00	-40	-26,85
řídící pracovník	8	7,34	-6	-42,86
řízený pracovník	101	92,66	-34	-25,19
Podle místa služebního/pracovního zařazení	109	100,00	-40	-26,85
Hlavní město Praha	31	28,44	-12	-27,91
Jihočeský kraj	3	2,75	-1	-25,00
Jihomoravský kraj	14	12,84	-3	-17,65
Karlovarský kraj	7	6,42	+1	+16,67
Kraj Vysočina	5	4,59	+1	+25,00
Královéhradecký kraj	2	1,83	-6	-75,00
Liberecký kraj	4	3,67	0	0,00
Moravskoslezský kraj	8	7,34	-10	-55,56
Olomoucký kraj	7	6,42	-7	-50,00
Pardubický kraj	2	1,83	-3	-60,00
Plzeňský kraj	5	4,59	0	0,00
Středočeský kraj	9	8,26	+2	+28,57
Ústecký kraj	7	6,42	-1	-12,50
Zlínský kraj	5	4,59	-1	-16,67

Tabulka č. 1: Přehled trestně stíhaných osob v roce 2024

Trestně stíhané osoby	Rozdíl 2023/2024			
	celkem	v %	rozdíl	v %
Podle služební hodnosti a hodnostního označení	99	100,00	-37	-27,21
referent – rotný	2	2,02	0	0,00
vrchní referent – strážmistr	1	1,01	-4	-80,00
asistent – nadstrážmistr	16	16,16	+5	+45,45
vrchní asistent – podpraporčík	24	24,24	-6	-20,00
inspektor – praporčík	26	26,26	-12	-31,58
inspektor – nadpraporčík	1	1,01	-3	-75,00
vrchní inspektor – nadpraporčík	12	12,12	-14	-53,85
vrchní inspektor – podporučík	2	2,02	+2	-
komisař – poručík	4	4,04	-3	-42,86
komisař – nadporučík	3	3,03	-3	-50,00
vrchní komisař – kapitán	5	5,05	+2	+66,67
vrchní komisař – major	1	1,01	-1	-50,00
rada – podplukovník	0	0,00	0	-
rada – plukovník	2	2,02	0	0,00
vrchní rada – plukovník	0	0,00	0	-
vrchní státní rada – plukovník	0	0,00	0	-

V následující tabulce č. 2 je zachycena příslušnost osob trestně stíhaných GIBS v roce 2024, forma zavinění ve vztahu k trestným činům, souvislost trestné činnosti s výkonem služby nebo zaměstnání a kritérium zneužití pravomoci.

Tabulka č. 2: Přehled trestně stíhaných osob v roce 2024 – rozdělení dle dalších kritérií

Trestně stíhané osoby								
Příslušnost	Příslušník Policie ČR	Příslušník Vězeňské služby ČR	Příslušník Celní správy ČR	Zaměstnanec Policie ČR	Zaměstnanec Vězeňské služby ČR	Zaměstnanec Celní správy ČR	Osoby mimo bezpečnostní sbor	Právnícká osoba
Celkem	76	20	3	7	3	0	20	0
Z toho:								
Podle zavinění								
úmysl	58	17	1	7	3	0	20	0
nedbalost	18	3	2	0	0	0	0	0
Podle doby spáchání trestného činu								
v době služby / v pracovní době	36	8	0	2	3	0	x	x
v době mimo službu / mimo pracovní dobu	40	12	3	5	0	0	x	x
V souvislosti se zneužitím postavení příslušníka / zaměstnance								
ano	29	8	0	1	2	0	x	x
ne	47	12	3	6	1	0	x	x

Výše uvedené počty osob vypovídají jen o pachatelích, u kterých bylo podezření dáno s takovou výší pravděpodobnosti, že bylo zahájeno trestní stíhání, a to jen zahájené právě v roce 2024, a to ať už trestní řízení započalo v tomto roce či v letech předchozích.

Kromě toho samozřejmě GIBS sleduje i meziroční vývoj samotného nápadu trestné činnosti. Zde je nutné zmínit, že se GIBS vždy v daném roce zabývá jak trestními věcmi napadlými již v letech předchozích, tak těmi napadlými nově v právě probíhajícím roce. Počet ukončených spisů tedy zahrnuje všechny ukončené trestní spisy, bez

ohledu na dobu jejich nápadu a na to, jakým způsobem došlo k jejich ukončení. Jde tedy o kritéria z pohledu celkové agendy, které v daném roce GIBS prověřovala, ať trestní stíhání zahájeno bylo či nikoli. Sledovanými kritérii nejsou tedy počty pachatelů, ale počty samotných trestních spisů, v nichž tak může figurovat různý počet pachatelů.

Následující tabulka č. 3 shrnuje **rozdíl mezi spisy nově napadlými a všemi ukončenými v roce 2024**, tedy i těmi, které napadly v období předchozím, přičemž ne všechny nově napadlé spisy byly v tomto samém roce též ukončeny. **V roce 2024 byl shodou okolností jejich rozdíl nulový.**

Tabulka č. 3: Počet napadlých a ukončených trestních spisů v roce 2024

Stav spisů	počet
Nápad spisů celkem za rok 2024	411
Celkem spisů ukončených za rok 2024	411

Tabulka č. 4: **Statistika ukončení trestních spisů v průběhu roku 2024**

Vyřízeno podle trestního řádu:	počet
§ 159a odst. 1 – Odloženo (skutek se nestal nebo není trestným činem)	148
§ 159a odst. 1 písm. a) – Odevzdání věci k projednání přestupku	10
§ 159a odst. 1 písm. b) – Odevzdání věci ke kázeňskému/kárnému projednání	85
§ 159a odst. 2 – Odloženo (nepřípustnost trestního stíhání)	6
§ 159a odst. 3 – Odloženo (neúčelnost trestního řízení)	0
§ 159a odst. 4 – Odloženo (dosažení účelu trestního řízení)	5
§ 159a odst. 5 – Odloženo (pachatel nezjištěn)	10
§ 159b – Dočasně odloženo	0
§ 166 odst. 3 – Návrh na podání obžaloby	78
§ 171 odst. 1 – Postoupení věci jinému orgánu	2
§ 172 – Zastavení trestního stíhání státním zástupcem	2
§ 179c odst. 1 – Předložení zprávy státnímu zástupci o výsledku zkráceného přípravného řízení	6
§ 307 odst. 1 – Podmíněné zastavení trestního stíhání	31
§ 309 – Narovnání	1
Jiný způsob, podezření neprokázáno	7
Vyřízeno jinak (předáno Policii, jinému orgánu, sloučeno)	20
CELKEM	411

Následující tabulka č. 5 se vztahuje pouze na trestní spisy, které napadly v hodnoceném roce 2024 a v témže roce byly i ukončeny. Jedná se především o skutkově jednodušší trestnou činnost, která je méně náročná na dokazování

nebo si nevyžádala příliš dlouhou dobu pro shromáždění všech podstatných podkladů, případně napadla v dřívější části roku a takové spisy bylo možno ještě v témže roce ukončit.

Tabulka č. 5: **Způsob ukončení trestních spisů napadlých v roce 2024**

Vyřízeno podle trestního řádu:	počet
§ 159a odst. 1 – Odloženo (skutek se nestal nebo není trestným činem)	87
§ 159a odst. 1 písm. a) – Odevzdání věci k projednání přestupku	8
§ 159a odst. 1 písm. b) – Odevzdání věci ke kázeňskému/kárnému projednání	47
§ 159a odst. 2 – Odloženo (nepřípustnost trestního stíhání)	4
§ 159a odst. 3 – Odloženo (neúčelnost trestního řízení)	0
§ 159a odst. 4 – Odloženo (dosažení účelu trestního řízení)	4
§ 159a odst. 5 – Odloženo (pachatel nezjištěn)	9
§ 159b – Dočasně odloženo	0
§ 166 odst. 3 – Návrh na podání obžaloby	16
§ 171 odst. 1 – Postoupení věci jinému orgánu	2
§ 172 – Zastavení trestního stíhání státním zástupcem	1
§ 179c odst. 1 – Předložení zprávy státnímu zástupci o výsledku zkráceného přípravného řízení	6
§ 307 odst. 1 – Podmíněné zastavení trestního stíhání	12
§ 309 – Narovnání	0
Jiný způsob, podezření neprokázáno	5
Vyřízeno jinak (předáno Policii, jinému orgánu, sloučeno)	15
CELKEM	216

Během roku 2024 byly ukončeny trestní spisy napadlé nejen v tomto roce, ale byla zároveň ukončena i značná část dalších trestních spisů, a to těch, které napadly již v letech předchozích, a které si ve většině případů vyžádaly delší

dobu prověřování a vyšetřování z důvodu jejich složitosti, závažnosti či například déle trvajících zpracování podkladů (vypracování znaleckých posudků, vyhodnocování zajištěných listinných či digitálních důkazů a podobně).

V následující tabulce č. 6 je uveden celkový souhrn všech ukončených trestních spisů v roce 2024, včetně těch, které napadly v letech před-

chozích, s akcentem na způsob vyřízení podle trestního řádu či podle způsobu získání prvotních poznatků.

Tabulka č. 6: **Původ spisů napadlých v roce 2024**

Původ spisu	počet
Vlastní poznatky	54
Vyloučeno z vlastních trestních spisů	16
Policie ČR	174
Vězeňská služba ČR	50
Celní správa ČR	8
Fyzická osoba	69
Státní zastupitelství	29
Ostatní (Armáda České republiky, finanční úřad, právnické osoby atd.)	11
CELKEM	411

Kromě spisů vedených v režimu trestního řízení se GIBS zabývá i dalšími podáními, tedy i takovými, která nakonec nevedou k zahájení trestního řízení ze strany GIBS. Takové spisy GIBS vede v případech šetření podle zákona o GIBS, kterými je zjišťováno, zda je v konkrétním případě vůbec dáno podezření na trestný čin. Pokud je po provedeném šetření vyhodnoceno, že tomu tak není, pak se trestní řízení nekoná.

GIBS takto vedla v roce 2024 celkem 971 (-7) spisů v rámci šetření dle zákona o GIBS, 976 (+149) spisů bylo ukončeno (včetně spisů z předchozích let), přičemž v 94 (+4) případech byl spisový materiál postoupen příslušnému služebnímu funkcionáři k posouzení možného kázeňského přestupku.

GIBS dále přijímá podání, která ze své povahy nezakládají důvod ve věci vést trestní řízení ani provádět šetření podle zákona o GIBS. Po odborném posouzení každého podání je v případě, kdy se jedná o stížnost na postup policejních orgánů, podání postupováno dle věcné příslušnosti dozorovému státnímu zástupci. V dalších případech jsou podání nejčastěji postupována dle příslušnosti orgánům k provedení kázeňských řízení nebo jiných opatření. Taková podání nejsou zahrnuta ve výše uvedeném přehledu původu spisů napadlých v roce 2024. Pod samostatná čísla jednací tedy evidovala GIBS v roce 2024 celkem 1266 (+63) takových podání, po jejichž vyhodnocení či zjištění prvotních informací byla ze strany GIBS přijata příslušná opatření, zpravidla se jednalo o postoupení věci dle věcné příslušnosti a vyznění podatele o tomto postupu.

3.1. SLEDOVANÉ PROBLEMATIKY PROTIPRÁVNÍCH JEDNÁNÍ

GIBS věnuje některým typům protiprávního jednání v bezpečnostních sborech zvýšenou pozornost. Zaměřuje se zejména na příčiny, které k protiprávnímu jednání vedly, a na okolnosti, které jsou s páčáním takové trestné činnosti v bezpečnostních sborech spojené. GIBS shromažďuje také meritorní rozhodnutí, a to za účelem jejich následného zevšeobecnění a použití při prověřování obdobných případů.

Také v této výroční zprávě budou k některým oblastem uvedeny příklady trestných činů, které inspekce zpracovávala. GIBS nadále ctí svou dlouhodobou zásadu tzv. mediální zdrženlivosti tak, aby zveřejněním případů individuálního selhání příslušníka či příslušníků bezpečnostních sborů nebyla ohrožena důvěra veřejnosti v ostatní členy či celý bezpečnostní sbor. Zejména u násilných a mravnostních trestných činů chce GIBS chránit také jejich oběti, proto i zde takové případy nebudou zveřejněny.

3.2. TRESTNÁ ČINNOST V OBLASTI KORUPČNÍHO JEDNÁNÍ A ZNEUŽITÍ PRAVOMOCI ÚŘEDNÍ OSOBY

V roce 2024 GIBS zadokumentovala celkem 13 (+3) nově napadlých případů vykazujících znaky korupčního jednání. Trestní stíhání bylo v roce 2024 zahájeno celkem vůči 26 (-4) fyzickým osobám, z toho bylo 8 (-1) příslušníků Policie ČR, 1 (+1) zaměstnanec Policie ČR, 3 (+2) příslušníci Vězeňské služby ČR, 2 (+1) zaměstnanci Vězeňské služby ČR a 12 (-6) civilních osob, jejichž trestné činy souvisely s trestnou činností příslušníků bezpečnostních sborů v působnosti GIBS. V roce 2024 nebylo zahájeno trestní stíhání v oblasti korupčního jednání a zneužití pravomoci úřední

osoby u žádného příslušníka ani zaměstnance Celní správy ČR.

V bezpečnostních sborech patří mezi nejčastější formy korupce provádění neoprávněné lustrace osob a vozidel a poskytování těchto informací třetím osobám za úplatku či jinou protislužbu, poskytování informací ze spisů, nelegální pronášení předmětů do věznic a přijetí úplatku v souvislosti s trestním řízením, nebo při řešení přestupků na úseku dopravy.

PŘÍKLAD Č. 1: POLICISTA A CIVILNÍ OSOBA MĚLI ZA ÚPLATU VYDÁVAT OSVĚDČENÍ PROFESNÍ KVALIFIKACE

Policista zařazen toho času na útvaru policejního vzdělávání v Praze a civilní osoba, jako držitelé autorizace udělené Ministerstvem vnitra, měli neoprávněně vydávat osvědčení o profesní kvalifikaci „Strážný“ dle Národní soustavy kvalifikací.

Oba obvinění působili jako členové zkušebních komisí, kde zasedali vždy současně a střídali se na pozicích předsedy a řadového člena. V rozporu s právními předpisy však měli vydávat osvědčení žadatelům, kteří neabsolvovali povinné přezkou-

šení. V 15 případech, které GIBS zadokumentovala v období od ledna roku 2021 do května roku 2022, měli obvinění obdržet celkem 27 000,- Kč.

Policejní orgán GIBS v dubnu roku 2024 zahájil proti policistovi a civilní osobě trestní stíhání pro přečin přijetí úplatku dle ustanovení § 331 odst. 1 trestního zákoníku spáchaného ve spolupachatelství. Ve věci byla v únoru 2025 státním zástupcem podána obžaloba.

PŘÍKLAD Č. 2: DOZORCE MĚL DO VĚZNICE NEOPRÁVNĚNĚ PRONÁŠET ZAKÁZANÉ A NEDOVOLENÉ PŘEDMĚTY

Dozorce ve věznici měl po předchozí domluvě se svým bývalým spolužákem ze střední školy, který si ve věznici odpykával trest, neoprávněně doručovat věci opatřené jeho rodinou, ať již zakázané věci nebo věci nad rámec nárokového balíčku. Toto jednání mělo probíhat nejméně od května do srpna 2024.

Nejméně ve čtyřech případech měl dozorce vězni pronést v odpadkových pytlích nedovolené a zakázané předměty, mezi nimiž byly např. proteiny, anabolické přípravky, sladkosti a tabák. Za tuto činnost měl dozorce přijmout úplatek ve výši 4 000 Kč. Obstarání těchto předmětů měla zajistit sestra a matka vězně.

Policejní orgán GIBS v prosinci roku 2024 proti dozorcovi, vězni, matce a sestře vězně zahájil trestní stíhání.

Dozorce je stíhán pro pokračující zvláště závažný zločin přijetí úplatku dle ustanovení § 331 odst. 1, odst. 3 písm. b), přečin zneužití pravomoci úřední osoby dle ustanovení § 329 odst. 1 písm.

a) a přečin maření výkonu úředního rozhodnutí a vykazání dle ustanovení § 337 odst. 1 písm. h) trestního zákoníku.

Vězeň je stíhán pro pokračující zločin podplacení dle ustanovení § 332 odst. 1, odst. 2 písm. b), přečin výroba a jiné nakládání s látkami s hormonálním účinkem dle ustanovení § 288 odst. 1 a přečin maření výkonu úředního rozhodnutí a vykazání dle ustanovení § 337 odst. 1 písm. h) trestního zákoníku.

Sestra vězně je stíhána pro přečin výroba a jiné nakládání s látkami s hormonálním účinkem dle ustanovení § 288 odst. 1 a přečin maření výkonu úředního rozhodnutí a vykazání dle ustanovení § 337 odst. 1 písm. h) trestního zákoníku.

Matka vězně je stíhána pro zločin podplacení dle ustanovení § 332 odst. 1, odst. 2 písm. b) trestního zákoníku.

Na všechny stíhané osoby byla v červenci 2025 pro uvedené trestné činy podána obžaloba.

PŘÍKLAD Č. 3: ÚNIK INFORMACÍ V SOUVISLOSTI S KORUPČNÍM TRESTNÍM ŘÍZENÍM

GIBS řešila případ zneužití pravomoci úřední osoby, kterého se měl dopustit policista zařazený na Národní centrále proti organizovanému zločinu.

Policista měl pod záminkou smyšleného služebního úkolu získat od kolegy z jiného oddělení prvotní informace k podezřelé transakci týkající se civilní osoby. Civilní osoba si měla půjčit částku přesahující 4 miliony korun od soukromých osob na koupi nemovitosti.

Bylo zjištěno, že policista měl tyto informace předat třetí osobě, přičemž jejich obsahem měly být skutečnosti o právě probíhajícím trestním řízení, jehož předmětem bylo korupční jednání. Informa-

ce měly být zneužity k poškození osoby, proti níž bylo trestní řízení vedeno.

Policejní orgán GIBS zahájil v červnu 2024 proti policistovi trestní stíhání z přečinu zneužití pravomoci úřední osoby dle ustanovení § 329 odst. 1 písm. a) a přečinu neoprávněné nakládání s osobními údaji dle ustanovení § 180 odst. 2 trestního zákoníku.

Následně byl státnímu zástupci předložen návrh na podání obžaloby. Státní zástupce návrh akceptoval a policistu v lednu roku 2025 obžaloval. V červenci 2025 byl vydán zatím nepravomocný rozsudek.

3.3. TRESTNÁ ČINNOST V OBLASTI ÚNIKU INFORMACÍ

Práce s informacemi je jedním ze základních pilířů činnosti bezpečnostních sborů. Bezpečnost státu je dominantní oblastí, na kterou má únik informací nejzávažnější dopad a způsobené škody jsou nenahraditelné. Únikem informací se rozumí celá škála nakládání s informací, které je v rozporu s povinnou mlčenlivostí příslušníků nebo zaměstnanců bezpečnostního sboru. Únik informací může zahrnovat v konkrétní rovině vše, od zjištění informace v informačním systému a jejího předání nepovolané osobě, přes zjištění konkrétního obsahu části vedeného spisového materiálu a jeho sdělení neoprávněné osobě, až po cílené dlouhodobé krytí osoby pachatele a cílené sdělování veškerých o něm zjištěných a nashromážděných informací orgány činnými v trestním řízení.

Policie ČR, Celní správa ČR, Vězeňská služba ČR a GIBS jsou bezpečnostními sbory, které na základě zákonných oprávnění výrazným způsobem zasahují do základních lidských práv a svobod. Z tohoto důvodu shromažďují a zpracovávají velké množství údajů o osobách, věcech a událostech, které nezbytně potřebují pro plnění svých zákonných úkolů. Únik takových informací může zmařit řízení vedená těmito bezpečnostními sbory a řádné plnění služebních úkolů jejich příslušníků, nebo vážně ohrozit bezpečnost státu a osobní integritu osob, které jsou únikem dotčeny. Únik informací také snižuje důvěru veřejnosti v celý bezpečnostní systém.

GIBS věnuje problematice úniků informací ze specifické činnosti jednotlivých bezpečnostních sborů standardně vysokou míru pozornosti. K případům úniků informací, které GIBS stíhala v roce 2024, docházelo nejčastěji úmyslným poskytnutím informace za účelem získání neoprávněného prospěchu.

V oblasti úniků informací z bezpečnostních sborů v roce 2024 GIBS zadokumentovala celkem 24 (+19) případů. Trestní stíhání bylo zahájeno vůči 16 (+9) osobám, z toho se jednalo o 10 (+8) příslušníků Policie ČR a 1 (+1) zaměstnance Policie ČR, 5 (0) civilních osob.

V oblasti šetření a prověřování možného úniku informací z trestního řízení hraje nenahraditelnou roli především dozorový státní zástupce předmětného trestního řízení, který kvalifikovaně posoudí zejména škodlivost daného jednání s ohledem na zásadu subsidiarity trestní represe, tedy s ohledem na ustanovení § 12 odst. 2 trestního zákoníku. Tato zásada de facto znamená, že v případech, které jsou méně společensky škodlivé, postačí kázeňský postih, namísto postihu soudního. Za nejzávažnější formu úniku informací z trestního řízení považuje GIBS únik v době, kdy probíhá prověřování, zejména pak skryté prověřování za užití operativně pátracích prostředků nebo odposlechů. Důsledkem může být vyzrazení a zmaření plánovaných procesních úkonů, ohrožení života či zdraví příslušníků nebo dalších osob. Ve fázi prověřování je jen velmi úzký okruh osob, které jsou seznámeny s informacemi o případu.

Z toho důvodu je podezřelým obvykle osoba z orgánů činných v trestním řízení a uniklé informace končí velmi často v kriminálním prostředí. Takové úniky jsou téměř vždy prověřovány jako trestný čin, jelikož zde mohlo dojít ke zmaření zajišťování důležitých důkazů o trestné činnosti či k významnému ztížení, popř. možnému zmaření účelu trestního řízení.

K úniku informací po zahájení trestního stíhání dochází často v důsledku doručování usnesení o zahájení trestního stíhání a dalších písemností, např. příkazů k domovním prohlídkám, či příkazů k prohlídkám jiných prostor a pozemků. Uvedené písemnosti se doručují obviněným, obhájcům a dalším dotčeným osobám, čímž je dáno větší riziko, že informace v nich obsažené následně uniknou do mediálního prostoru, ačkoli jsou tyto osoby v rámci každého trestního řízení poučová-

ny o povinnosti mlčenlivosti. Přestože v daných případech existuje daleko větší okruh osob, které disponují informací z trestního řízení, a to včetně osob mimo orgány činné v trestním řízení, v praxi většinou nedochází v souvislosti s únikem informací ke zmaření prováděných nebo plánovaných úkonů policejního orgánu. Škodlivý následek lze spíše spatřovat ve zpřístupnění citlivých osobních údajů širokému okruhu osob.

PŘÍKLAD Č. 1: POLICISTA MĚL VYZRADIT INFORMACE O PLÁNOVÉ REALIZACI

Kriminalista z Plzně se měl služebně podílet na úkonech trestního řízení vedeného jiným policejním útvarem, konkrétně na provádění domovních prohlídek v rámci vyšetřování drogové trestné činnosti. V červnu roku 2023 však měl policista předat informaci o plánované realizaci muži, o němž věděl, že ji dále předá prověřovaným osobám. Tyto osoby se následně snažily vyhnout trestnímu stíhání.

Policejní orgán GIBS v únoru 2024 proti policistovi zahájil trestní stíhání pro přečin zneužití pravomoci úřední osoby de ustanovení § 329 odst. 1 písm. a), odst. 2 písm. c) trestního zákoníku.

Následně byl tento policista v září 2024 pravomocně odsouzen Okresním soudem Plzeň-město k peněžitému trestu 40.000,- Kč.

PŘÍKLAD Č. 2: POLICISTA MĚL PORADIT SVÉ ZNÁMÉ, ABY ŘÍDILA VOZIDLO POD IDENTITOU SVÉ SESTRY

V dubnu 2024 měl dnes již bývalý příslušník Krajského ředitelství policie Moravskoslezského kraje provést neoprávněnou lustraci své známé a její sestry. Jako důvod lustrace měl uvést silniční kontrolu, i když žádnou z těchto žen fyzicky nekontroloval. Poté měl pořídit fotografie výpisu z lustrace, včetně fotografií obou žen, a tato data následně poskytnout jedné ze sester, která pozbyla řidičské oprávnění. Ta pak měla v plánu řídit pod sestřinou identitou. Policista tedy měl neoprávněně použít osobní údaje s cílem pomoci své známé vyhnout se možnému trestnímu stíhání.

státnímu zástupci návrh na podání obžaloby. Státní zástupce návrh akceptoval a v listopadu 2024 policistu obžaloval.

Policista je obžalován z přečinů zneužití pravomoci úřední osoby dle ustanovení § 329 odst. 1 písm. a), neoprávněný přístup k počítačovému systému a neoprávněný zásah do systému nebo nosiči informací dle ustanovení § 230 odst. 2 písm. a), odst. 3 písm. a) a maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání dle ustanovení k § 337 odst. 1 písm. a) ve formě pomoci dle ustanovení § 24 odst. 1 písm. c) trestního zákoníku.

Policejní orgán GIBS proti policistovi v únoru 2024 zahájil trestní stíhání a následně předložil

PŘÍKLAD Č. 3: LUSTRACE NA ZAKÁZKU

Oddělení závažné trestné činnosti zahájilo prověřování dvou policistů z Brna, kteří měli neoprávněně vynášet informace z živých policejních spisů a provádět lustrace osob a vozidel v policejních informačních systémech na zakázku civilních osob.

Podle dosavadních zjištění se brněnský kriminalista podílel v letech 2012 až 2021 na nejméně 15 případech neoprávněného zjišťování informací. Druhý policista pak měl podobnou činnost vykonávat v letech 2018 a 2020 minimálně ve 12 případech. Cílem těchto lustrací bylo získat co nejvíce informací o vybraných osobách či vozidlech ve prospěch zadavatelů.

Prověřování ukázalo, že oba policisty spojovali stejní zadavatelé, kteří jejich služeb využívali pro vlastní neoprávněný prospěch.

Policejní orgán GIBS zahájil v lednu 2024 proti policistům trestní stíhání pro přečiny neoprávněný přístup k počítačovému systému a nosiči informací dle ustanovení § 230 odst. 2 písm. a), odst. 3 písm. a) a zneužití pravomoci úřední osoby dle ustanovení § 329 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku. Dvě civilní osoby jakožto zadavatelé jsou stíhány z účastenství k uvedeným přečinům.

V lednu roku 2025 policejní orgán GIBS předložil státnímu zástupci spis s návrhem na podání obžaloby. V květnu 2025 podal státní zástupce Vrchního státního zastupitelství obžalobu na všechny čtyři obviněné.

3.4. TRESTNÁ ČINNOST V OBLASTI EXTREMISMU, OMAMNÝCH A PSYCHOTROPNÍCH LÁTEK, ANABOLIK A DOMÁCIHO NÁSILÍ

V oblasti extremismu nezahájila GIBS v roce 2024 trestní stíhání proti žádné osobě, to však neznamená, že by se této oblasti nevěnovala, jak ve stádiu šetření, tak ve stádiu prověřování. V kontextu celosvětového vývoje ve společnosti je nutné zkoumat míru závažnosti jednání, které může mít znaky extremismu nebo projevy tzv. „předsudečné nenávisti“, a tyto projevy nelze podceňovat. Popsané jednání nemusí vždy nutně naplnit skutkovou podstatu trestného činu, může se také jednat například o kázeňské provinění. Představitelé GIBS a bezpečnostních sborů v působnosti GIBS si plně uvědomují, že nenávistné projevy či jakékoli jiné jednání vykazující znaky extremismu není u příslušníků a zaměstnanců bezpečnostních sborů v žádném případě akceptovatelné a klade proto velký důraz na prevenci.

GIBS dlouhodobě věnuje svou pozornost také problematice zneužívání omamných a psychotropních látek a anabolik. V roce 2024 zadokumentovala v této oblasti celkem 22 (+4) případů. Trestní stíhání bylo zahájeno vůči 11 (0) osobám. Jednalo se o 3 (0) příslušníky Policie ČR, 2 (-2) příslušníky Vězeňské služby ČR, 1 (0) zaměstnance Vězeňské služby ČR a 4 (+3) civilní osoby. V roce 2024 nezahájila GIBS trestní stíhání proti žádnému zaměstnanci Policie ČR (-2).

V oblasti domácího násilí zadokumentovala GIBS v roce 2024 celkem 10 (0) případů. Trestní stíhání nebylo zahájeno vůči žádné (-6) osobě.

V těchto případech se jedná zejména o selhání jednotlivců, která přímo nesouvisí s plněním jejich služebních úkolů.

PŘÍKLAD Č. 1: POLICISTA, KTERÝ PLÁNOVAL LOUPEŽ, OBCHODOVAL S ANABOLIKY

Policistovi z Karlovarska, který byl již obžalovaný z přípravy loupeže a o němž jsme informovali ve Zprávě o činnosti za rok 2023, přibýlo trestní stíhání za anabolika.

V říjnu 2022 policista nakoupil jak pro vlastní potřebu, tak za účelem distribuce látky s anabolickým účinkem v hodnotě 57 000,- Kč. Mělo se jednat o 7 balení a 1900 tablet obsahujících látku s anabolickým účinkem. Tyto přípravky přechovával a následně dále prodával.

V dalším případě na přelomu měsíců září a října 2023 převzal policista od osoby v té době neustanovené 17 balení přípravku obsahující anabolika a 10 balení neoprávněně přechovával. Při prohlídce jiných prostor a pozemků byly v motorovém vozidle policisty zajištěny 2 ks lahviček s anabo-

lickou látkou, 1 ks lékovky obsahující 37 tablet a injekční stříkačky.

Policejní orgán GIBS rozšířil v lednu 2024 proti policistovi trestní stíhání z přečinu výroby a jiného nakládání látek s hormonálním účinkem dle ustanovení § 288 odst. 1 trestního zákoníku.

V únoru 2024 byl státnímu zástupci předložen návrh na podání obžaloby. Státní zástupce návrh akceptoval, policistu a civilní osobu obžaloval ze zvláště závažného zločinu loupeže spáchaného ve formě spolupachatelství ve stádiu přípravy a policistu navíc z držení anabolik. V červenci 2024 byli oba muži po předchozím zamítnutí odvolání odsouzeni a nyní si odpykávají osmiletý trest za mřížemi.

PŘÍKLAD Č. 2: POLICISTA S KOKAINEM

Dnes již bývalý příslušník celorepublikového útvaru Policie ČR měl v březnu roku 2023 nezjištěným způsobem opatřit kokain, který následně uchovával na pokoji ubytovny. Drogu měl nabídnout dvěma přátelům, přičemž s jedním z nich ji měl užít nosem.

Dále se měl v prosinci téhož roku dopustit přechovávání zakázaných látek pro vlastní potřebu. Konkrétně se jednalo o desítky tablet anabolických steroidů a tablet s růstovým hormonem, které měly sloužit ke zvyšování objemu svalové hmoty.

Kromě drogové trestné činnosti měl z nedbalosti porušit mlčenlivost v rámci neoprávněného nakládání s informacemi a prostředky určenými pro výkon služby. V červnu 2023 měl totiž své

přítelkyni přiblížit metody využívání podpůrných operativně pátracích prostředků a informovat ji o jejich využití při sledování v zájmovém prostředí.

Policejní orgán GIBS v lednu 2024 zahájil proti bývalému policistovi trestní stíhání pro přečiny nedovolená výroba a jiné nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy dle ustanovení § 283 odst. 1, výroba a jiné nakládání s látkami s hormonálním účinkem dle ustanovení § 288 odst. 1 a přečinu maření úkolu úřední osoby z nedbalosti dle ustanovení § 330 odst. 1 trestního zákoníku. V listopadu 2024 bylo státním zástupcem Městského státního zastupitelství v Praze Králové podmíněně zastaveno trestní stíhání, když předtím obviněný složil částku 40.000,- Kč určenou státu na peněžitou pomoc obětem trestné činnosti.

PŘÍKLAD Č. 3: ODHALENÍ DISTRIBUCE PERVITINU VE VĚZNICI

Ve věznici byl odhalen případ neoprávněného pronášení a distribuce pervitinu. Podle zjištěných informací měl kuchař pracující v zařízení opakovaně pronášet pervitin vězňům.

Kuchař měl po předchozí telefonické domluvě s osobami mimo věznici přebírat pervitin v různém množství, obvykle od 1 do 4 gramů. Drogy byly ukryty v různých předmětech, například ve zkumavkách, baleních od kávy či tabáku. Při nejbližším nástupu na směnu následně prostřednictvím jednoho vězně doručoval pervitin dalšímu odsouzenému, a to objednateli.

Podle dosavadních zjištění kuchař pronášel pervitin nejméně ve dvaceti případech. Jeho motivací bylo získání části pervitinu pro vlastní potřebu.

Policejní orgán GIBS v lednu 2024 zahájil proti zaměstnanci Vězeňské služby trestní stíhání pro přečin nedovolená výroba a jiné nakládání s omamnými látkami a s jedy dle ustanovení § 283 odst. 1 trestního zákoníku.

V květnu 2025 byla státním zástupcem Krajského státního zastupitelství v Brně podána obžaloba na čtyři osoby pro trestné činy maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání a nedovolená výroba a jiné nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy.

V červenci 2025 byly všechny čtyři osoby pro uvedené trestné činy odsouzeny, zaměstnanec Vězeňské služby byl odsouzen k souhrnnému trestu odnětí svobody v trvání 24 měsíců.

3.5. TRESTNÁ ČINNOST S PODEZŘENÍM NA NEPŘIMĚŘENÉ NÁSILÍ, BRUTALITU, MUČENÍ A JINÉ NELIDSKÉ A KRUTÉ ZACHÁZENÍ PŘI VÝKONU PRÁVOMOCI PŘÍSLUŠNÍKŮ BEZPEČNOSTNÍCH SBORŮ

Úloha GIBS v této oblasti spočívá zejména v monitorování a vyhodnocování informací o násilném jednání vůči osobám omezeným na osobní svobodu, nebo osobám, proti kterým směřují zákroky příslušníků bezpečnostních sborů. Především se jedná o prověřování podnětů poškozených osob, informací předávaných bezpečnostními sbory, ale i získaných z vlastní operativně pátrací činnosti GIBS.

V oblasti nepřiměřeného násilí při výkonu pravomoci příslušníků bezpečnostních sborů v roce 2024 GIBS zadokumentovala celkem 53 (+7) případů. Trestní stíhání bylo zahájeno vůči 10 (+2) osobám. Jednalo se o 6 (-2) příslušníků Policie ČR a 4 (+4) příslušníky Vězeňské služby ČR.

Problematické sporných zásahů bezpečnostních sborů vůči osobám, které při nich byly zraněny, či došlo k jejich úmrtí, věnuje GIBS v souladu s rozsudky Evropského soudu pro lidská práva v otázkách hájitelného tvrzení a následného účinného vyšetřování značnou pozornost, a to především na zákroky policistů, při nichž byly použity zbraně nebo donucovací prostředky. GIBS dále šetří a prověřuje také zákroky či jiná jednání policistů z úřední povinnosti, pojme-li podezření, že takové jednání může spadat mezi případy, ve kterých mohl být v souvislosti s činností policistů spáchán trestný čin.

PŘÍKLAD Č. 1: DOZORCE OBVINĚN Z MUČENÍ VĚZNĚ TASEREM, TŘI KOLEGOVÉ NEZASÁHLI

Dozorce měl v říjnu 2023 na uzavřeném oddílu pro výkon kázeňských trestů užít své pravomoci mimo rámec zákonného oprávnění vůči odsouzenému, který nespolečně pracoval při umístění na uzavřený oddíl. Odsouzený ležel na podlaze a měl předstírat zdravotní indispozici, čímž měl klást pasivní odpor. Dozorce proti němu měl použít elektrický taser, přičemž výboje měl aplikovat opakovaně, bez vystřelovacích hlavic, a to na oblast hrudníku či genitálií. Každý výboj měl trvat minimálně pět sekund, ačkoli odsouzený v danou chvíli nepředstavoval žádné nebezpečí.

V důsledku tohoto jednání utrpěl odsouzený fyzická poranění v podobě oděrek s dobou léčení dva týdny a současně došlo k závažnému zásahu

do jeho osobnostních práv. Na místě incidentu byli přítomni tři příslušníci vězeňské služby, kteří do situace nezasáhli a nijak nezabránili pokračování tohoto jednání.

Policejní orgán GIBS v lednu 2024 zahájil proti dozorcům trestní stíhání pro zločin mučení a jiní nelidské a kruté zacházení dle ustanovení § 149 odst. 1, odst. 2 písm. a) trestního zákoníku.

Dále bylo zahájeno trestní stíhání proti třem příslušníkům pro přečiny nepřekážení trestného činu dle ustanovení § 367 odst. 1 přečiny a zneužití pravomoci úřední osoby dle ustanovení § 329 odst. 1 písm. c) trestního zákoníku.

Státnímu zástupci byl následně předložen návrh na podání obžaloby. Státní zástupce návrh akceptoval a v červnu 2024 příslušníky obžaloval z výše uvedených trestných činů.

PŘÍKLAD Č. 2: INCIDENT NA SPOLEČENSKÉ AKCI V KULTURNÍM DOMĚ

V březnu 2024 došlo na společenské akci v kulturním domě k narušení veřejného pořádku, slovní rozeprá, vulgárním nadávkám a následně i fyzickému konfliktu. Slovně i fyzicky měl být napaden pár, a to policistou z Vysočiny a jeho kamarádem.

Incident si vyžádal lékařské ošetření obou poškozených. Policista měl muži způsobit zhmoždění hlavy, podlitiny na tváři a zhmoždění hrudníku, ženě pak zhmožděninu s hematomy na zápěstí, hematom v oblasti vlasové části hlavy a bolestivost levé ruky. Kamarád policisty měl svým jednáním způsobit ženě bolestivost zad a páteře. Poškození ale nebyli v důsledku těchto zranění výrazněji omezeni v běžném způsobu života.

PŘÍKLAD Č. 3: POLICISTÉ NÁSILÍM ODVEZLI MUŽE

Dvojice policistů, kteří ve službě tvořili mobilní dvoučlennou hlídku, vyjízděla v květnu 2023 k narušování občanského soužití jedním pachatelem, které na místě vyřešila domluvou. O několik hodin později byli oba policisté vysláni k opakovanému protiprávnímu jednání téhož pachatele. Dostihli jej v prostorách čerpací stanice. V tuto chvíli se tento muž již nedopouštěl žádného protiprávního jednání, neohrožoval veřejný pořádek, zdraví ani majetek a ani se nepokoušel policisty jakkoli ohrožovat. Naopak po celou dobu dával najevo, že nehodlá klást odpor a bude spolupracovat.

V lednu 2025 byl ve věci vyhlášen rozsudek, obžalovaní se proti němu odvolali.

Policejní orgán GIBS zahájil proti policistovi v prosinci 2024 trestní stíhání pro přečin výtržnictví dle ustanovení § 358 odst. 1 a přečin ublížení na zdraví dle ustanovení § 146 odst. 1 ve stádiu pokusu dle ustanovení § 21 odst. 1 trestního zákoníku.

Kamarád policisty byl obviněn z přečinu výtržnictví dle ustanovení § 358 odst. 1, 2 trestního zákoníku. V březnu 2025 podal státní zástupce Krajského státního zastupitelství v Českých Budějovicích ve věci obžalobu.

Navzdory tomu měli policisté muže za použití fyzického násilí (hmaty, chvaty a nejméně 4 údery do horní části těla) donutit k nástupu do služebního vozidla, přičemž toto jednání mělo být doprovázeno i hrubými verbálními urážkami. Následně muže odvezli do 12 km vzdálené lokality mimo obydlenou oblast. Během jízdy mu měl jeden z policistů vyhrožovat usmrcením. Po příjezdu na místo jej vysadili a zanechali na místě bez dalšího opatření.

O celém incidentu policisté nese-psali žádný úřední záznam a neinformovali svého nadřízeného. Naopak jeden z nich na přímý dotaz operačního důstojníka uvedl nepravdivé informace, když tvrdil, že muže na místě neobjevili, tedy pokusili se zastřít svoje protiprávní jednání.

Policejní orgán GIBS zahájil v květnu 2024 proti policistům trestní stíhání. Následně byl státnímu zástupci předložen návrh na podání obžaloby. Státní zástupce návrh akceptoval a po-

licisty v listopadu roku 2024 obžaloval z přečinu zneužití pravomoci úřední osoby dle ustanovení § 329 odst. 1 písm. a) a jednoho policistu navíc z přečinu nebezpečné vyhrožování dle ustanovení § 353 odst. 1 trestního zákoníku. V červenci 2025 byli obžalovaní odsouzeni pro trestný čin zneužití pravomoci úřední osoby dle ustanovení § 329 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku.

3.6. OZNÁMENÍ, JEJICHŽ CÍLEM JE POŠKODIT ČI ZDISKREDITOVAT

V některých případech se GIBS setkává i s tzv. účelovými oznámeními, jejichž cílem je poškodit či zdiskreditovat konkrétního příslušníka bezpečnostního sboru. Při prověřování oznámení směřujících na příslušníky bezpečnostních sborů se GIBS vždy zabývá i otázkou možné účelovosti takového oznámení. V případě, že jsou zjištěny

skutečnosti nasvědčující tomu, že mohlo dojít ke spáchání trestného činu křivého obvinění, předá GIBS spisový materiál věcně příslušnému policejnímu orgánu k prověření. V opačném případě GIBS koná trestní řízení sama, je-li k tomu věcně příslušná.

PŘÍKLAD Č. 1: DOZORCE NAŘČEN Z TOLEROVÁNÍ TRESTNÉ ČINNOSTI A BRÁNÍ ÚPLATKU

GIBS odložila trestní řízení vedené proti příslušníkovi Vězeňské služby ČR, který byl podezřelý ze spáchání zločinu přijetí úplatku a přečinu zneužití pravomoci úřední osoby.

Podezření se týkalo údajného jednání dozorce v létě 2024, kdy měl během prohlídky odsouzeného zaznamenat, že sebral balíček z podlahy a ukryl ho do své ponožky. Balíček měl obsahovat pervitin a nepovolená léčiva. Dozorce podle tvrzení oznamovatele nereagoval a umožnil odsouzenému donést balíček na oddíl, kde měl být obsah balíčku zkonsumován. Později měl dozorce požadovat od odsouzeného částku 8 000,- Kč za to, že ho nepošle na kontrolní test na drogy, což odsouzený odmítl.

Klíčovým oznamovatelem případu byl jiný odsouzený, který však o údajném skutku pouze slyšel zprostředkovaně od jiných vězňů. Sám přiznal, že

žádného z uvedených jednání nebyl osobně přítomen, a pouze potvrdil, že zmíněnou drogou měl společně s dalšími vězni užít. Odsouzený, který měl drogy pronést, potvrdil policejnímu orgánu verzi šířenou mezi ostatními vězni, zatímco další odsouzení odmítli ve věci vypovídat.

V průběhu prověřování se neprokázalo, že by se dozorce dopustil protiprávního jednání. S ohledem na tuto skutečnost GIBS rozhodla o odložení věci dle ust. § 159a odst. 1 trestního řádu, neboť nebylo zjištěno důvodné podezření ze spáchání trestného činu.

Naopak bylo zjištěno důvodné podezření, že se odsouzený ve své výpovědi mohl dopustit přečinu křivého obvinění. Tento poznatek byl proto v listopadu 2024 postoupen Krajskému ředitelství policie Plzeňského kraje k dalšímu opatření.

PŘÍKLAD Č. 2: POLICISTÉ NAŘČENI Z POUŽITÍ NÁSILÍ, PONIŽOVÁNÍ A NELIDSKÉHO ZACHÁZENÍ

GIBS obdržela v září 2024 stížnost motorkáře na zcela nezákonný a nepřijatelný postup policistů z Krajského ředitelství policie Libereckého kraje.

Ve své stížnosti mimo jiné uvedl, že mu do uzavřené helmy byl nastříkán slzotvorný plyn, což mu způsobilo intenzivní pálení a dušení. Následně mu měla být helma násilím uzavřena, čímž se ocitl v naprosté tmě a nemohl dýchat. V tomto bezmocném stavu měl být spoután, opakovaně bit pěstmi a kopán do zad, žeber, páteře a dalších částí těla. Po převozu na policejní stanici měl být vystaven ponižování a nelidskému zacházení.

V rámci prověřování se neprokázalo, že by se policisté dopustili protiprávního jednání. S ohledem na tuto skutečnost GIBS rozhodla v únoru 2025 o odložení věci dle ust. § 159a odst. 1 trestního řádu, neboť nebylo zjištěno důvodné podezření ze spáchání trestného činu.

Naopak bylo zjištěno důvodné podezření, že se stěžovatel ve své výpovědi mohl dopustit přečinu křivého obvinění. Tento poznatek byl proto v únoru 2025 postoupen Krajského ředitelství policie Libereckého kraje k dalšímu opatření.

3.7. MRAVNOSTNÍ KRIMINALITA

V oblasti mravnostní kriminality při výkonu pravomoci příslušníků bezpečnostních sborů GIBS v roce 2024 zadokumentovala celkem 7 (-5) případů. Trestní stíhání bylo zahájeno vůči 2 (-9) osobám, v obou případech se jednalo o 2 (-6) pří-

slušníky Policie ČR. Jedná se o velmi citlivé kauzy, proto v oblasti mravnostní kriminality žádné případy nezveřejňujeme.

3.8. OSTATNÍ TRESTNÁ ČINNOST

Následující případy spadají do dalších oblastí, kterými se GIBS v rámci své působnosti zabývá.

PŘÍKLAD Č. 1: POLICISTA MĚL PŘI PRACOVNÍ NESCHOPNOSTI PRACOVAT VE STAVEBNÍ FIRMĚ (OV)

Policista z Krajského ředitelství policie Moravskoslezského kraje měl v období od července do září roku 2024 provádět manuální práce ve stavební firmě, i když byl téměř rok v dočasné pracovní neschopnosti. Příslušník souběžně s tím, jak měl docházet do stavební firmy pracovat, uváděl lékařům stále pokračující problémy s bolestmi ramene. Dle zjištění policejního orgánu GIBS měl nicméně policista v době, kdy měl být neschopný služby, porušit klidový režim, i když mu to jeho zdravotní stav neměl dle vystavené pracovní neschopnosti umožňovat. Příslušník měl mimo jiné ve firmě přenášet

těžké předměty, dále konat bourací práce a demontáže konstrukcí. Tímto jednáním byla způsobena na vyplaceném služebním příjmu v nemoci a vyplacených nemocenských dávkách škoda přesahující 143 000,- Kč.

Policejní orgán GIBS zahájil proti policistovi v listopadu 2024 trestní stíhání pro přečin podvodu dle ustanovení § 209 odst. 1, odst. 3 trestního zákoníku. V červenci 2025 byl státnímu zástupci předložen návrh na podání obžaloby. Státní zástupce návrh akceptoval a policistu z podvodu obžaloval.

3.9. ZAJIŠŤOVÁNÍ VÝNOSŮ Z TRESTNÉ ČINNOSTI

Jedním z dlouhodobých cílů GIBS je také činnost v oblasti zajišťování výnosů z trestné činnosti. Za rok 2024 byl Generální inspekcí bezpečnostních sborů zajištěn majetek v celkové výši 38.895.250,- Kč. V jednom případě jako přímý výnos z trestné činnosti v hodnotě 12.000,- Kč, v 15 případech jako věc vydaná či odňatá v celkové hodnotě 35.883.250,- Kč, v jednom případě majetek k zajištění výkonu peněžitého trestu ve výši 3.000.000,-Kč. V roce 2024 nebyla příslušnými soudy zrušena žádná rozhodnutí o zajištění majetku.

Tabulka č. 7: **Meziroční statistické srovnání výnosů z trestné činnosti (v Kč) dle jednotlivých institutů trestního řádu**

rok / § TŘ	§ 79g	§ 78, § 79	§ 79a	§ 344a	§ 47	Celkem
2020	1 025 454,-	3 289 695,-	120 310,-	0,-	0,-	4 435 459,-
2021	5 250 052,-	552 100,-	2 331 000,-	500 000,-	0,-	8 633 152,-
2022	0,-	179 047,-	527 300,-	0,-	641 500,-	1 347 847,-
2023	12 804 948,-	302 050,-	2 410 000,-	0,-	75 000,-	15 591 998,-
2024	0,-	35 883 250,-	12 000,-	3 000 000,-	0,-	38 895 250,-

Zásahu na nárůstu zajištěných hodnot v roce 2024 má zejména zaměření zpracovatelů a vedoucích pracovníků na problematiku výnosů z trestné činnosti, avšak současně je nárůst nezbytně podmíněn takovými případy, v nichž se vyskytují hodnoty vhodné k zajištění.

V roce 2024 probíhala spolupráce s úřadem ARO (Asset Recovery Office), jehož prostřednictvím bylo pátráno po majetku také v Litvě a na Ukrajině.

V roce 2025 bude GIBS pokračovat v nastaveném trendu vyhledávání a zajišťování majetku pachatelů trestné činnosti. V rámci vzdělávání v této oblasti činnosti GIBS je navázána metodická spolupráce s policejním garantem v oblasti finančního šetření, Národní centrálou proti organizovanému zločinu Policie ČR, Policejní akademii ČR a Vysokou školou finanční a správní.

3.10. KRIMINALITA V JEDNOTLIVÝCH BEZPEČNOSTNÍCH SBORECH

GIBS vyhodnocuje a sleduje trendy v různých oblastech kriminality a zaměřuje se tedy nejen na počty stíhaných osob či počty spisů, ale zabývá se kriminalitou i z pohledu počtů jednotlivých druhů trestné činnosti (trestných činů), přičemž opět sleduje meziroční vývoj.

Policie ČR

Příslušníci Policie ČR byli v roce 2024 trestně stíháni pro 111 (-34) trestných činů. Jednalo se nejčastěji o zneužití pravomoci úřední osoby ve 26 (+6) případech, silniční a dopravní nehody ve 20 (-7) případech a dále v 9 (+2) případech o neoprávněný přístup k počítačovému systému a neoprávněný zásah do počítačového systému nebo nosiče informací (v takových případech jde v jejich většině o souběh s trestným činem zneužití pravomoci úřední osoby).

Zaměstnanci Policie ČR byli v roce 2024 trestně stíháni pro 9 (+2) trestných činů. Ve 2 případech se jednalo o maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání, ve 2 případech šlo o legalizaci výnosů z trestné činnosti, ve 2 případech se zaměstnanec dopustil zpronevěry, po 1 případu bylo stíháno zneužití pravomoci úřední osoby, opilství 1 a neoprávněný přístup k počítačovému systému a neoprávněný zásah do počítačového systému nebo nosiče informací 1.

Celní správa ČR

Příslušníci Celní správy ČR byli v roce 2024 trestně stíháni pro 3 (-8) trestné činy. Ve 2 (-3) případech se jednalo o silniční a dopravní nehody a v 1 případě se jednalo o nedovolené ozbrojování.

Zaměstnanci Celní správy ČR v roce 2024 nebyli trestně stíháni.

Vězeňská služba ČR

Příslušníci Vězeňské služby ČR byli v roce 2024 trestně stíháni pro 30 (-12) trestných činů. V 6 (-2) případech se jednalo o trestný čin zneužití pravomoci úřední osoby, ve 4 (+1) případech šlo o trestný čin ohrožení pod vlivem návykové látky a ve 3 (0) případech se jednalo o trestné činy v souvislosti s dopravními nehodami.

Zaměstnanci Vězeňské služby ČR byli v roce 2024 trestně stíháni pro 4 (-8) trestné činy. Po jednom případě se jednalo o trestný čin maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání, nedovolená výroba a jiné nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy, zneužití pravomoci úřední osoby a přijetí úplatku.

Z níže uvedené tabulky č. 8 k přehledu kriminality je patrný pokles v počtu stíhaných osob i počtu trestných činů, a to celkem o 55 osob a o 78 trestných činů. Zde je na místě připomenout, že počty trestných činů nesouvisí striktně s počty spisů ani s počty pachatelů, nýbrž jde o sledovanou kategorii z pohledu typovosti (trendovosti) trestné činnosti. Jeden pachatel může spáchat více trestných činů (a to i v souběhu jedním jednáním). Též je třeba zmínit okolnost, že celková statistika pachatelů je meziročně ovlivněna i každou jednotlivou trestní věcí, ve které je zapojen větší počet pachatelů.

Tabulka č. 8: Přehled kriminality v jednotlivých bezpečnostních sborech v roce 2024

Trestně stíhané osoby v roce 2024 dle příslušnosti			Počet trestných činů	
Příslušnost k bezpečnostnímu sboru	celkem	rozdíl 2023/2024	celkem	rozdíl 2023/2024
Příslušník Policie ČR	76	-22	111	-34
Zaměstnanec Policie ČR	7	+3	9	+2
Příslušník Vězeňské služby ČR	20	-8	30	-12
Zaměstnanec Vězeňské služby ČR	3	-6	4	-8
Příslušník Celní správy ČR	3	-7	3	-8
Zaměstnanec Celní správy ČR	0	0	0	0
Osoby mimo bezpečnostní sbor	20	-15	35	-18
Právníká osoba	0	0	0	0
Celkem	129	-55	192	-78

3.11. VYHODNOCENÍ A VÝVOJ TRESTNÉ ČINNOSTI

Cílem GIBS v roce 2024 bylo i nadále aktivně vyhledávat trestnou činnost, soustředit se na skutky typově závažnější a na organizovanou trestnou činnost, jejíž nedílnou součástí je kvalitní, zároveň ale časově náročnější, operativní rozpracování. Naopak tzv. bagatelní trestná činnost byla ze strany GIBS důsledně posuzována s ohledem na zásadu subsidiarity trestní represe ve smyslu ustanovení § 12 odst. 2 trestního zákoníku. Též bylo důsledně postupováno tam, kde byl uplatnitelný odklon v trestním řízení. Typově se GIBS zaměřovala a nadále bude zaměřovat na trestnou činnost spojenou s únikem informací.

Lze konstatovat, že se GIBS daří výše zmíněné cíle naplňovat. Vyhledávání závažné a organizované trestné činnosti, nikoli však na úkor zpracování běžného nápadu trestné činnosti, přitom nadále zůstává její hlavní prioritou.

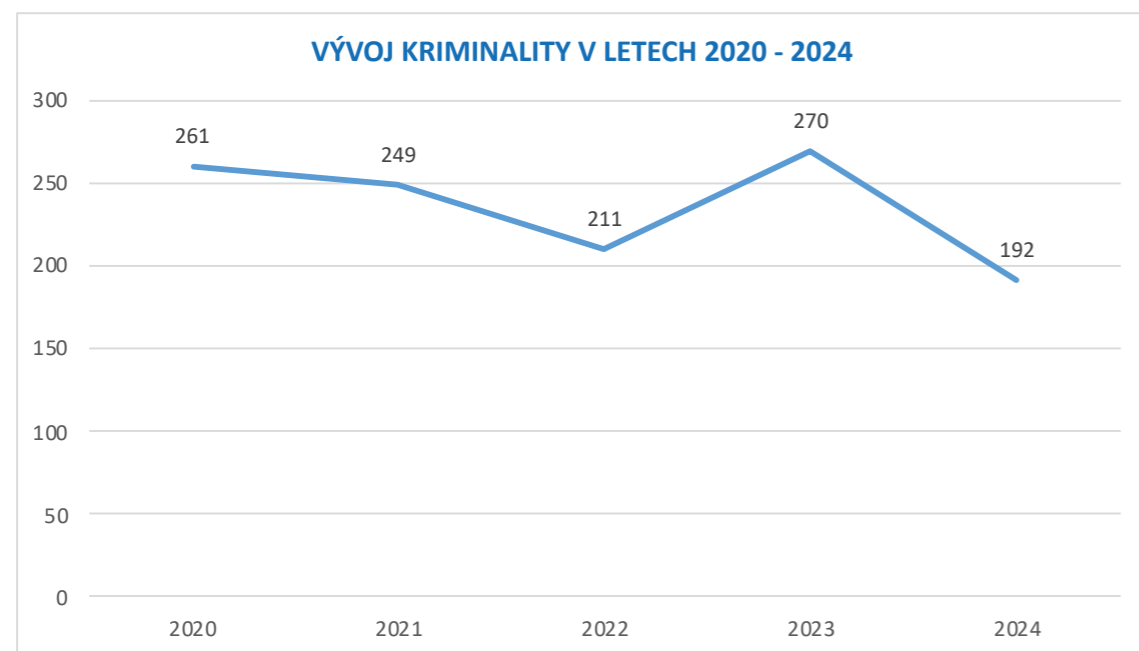
Za zmínku stojí i nově upravený postup při zpracování podání ve věcech týkajících se tzv. hájitelného tvrzení či zpracování věcí, které se týkají sebevražd v místech, kde se nachází osoby omezené na osobní svobodě. V těchto případech došlo k nárůstu agendy GIBS ve věcech, které v předchozích letech zpracovávaly orgány jed-

notlivých bezpečnostních sborů a do gesce GIBS se dostávaly až v okamžiku daného podezření ze spáchání trestného činu s účastí příslušníka či zaměstnance bezpečnostního sboru. Od roku 2024 naopak zajišťuje tuto značně rozsáhlou agendu GIBS, kdy případ zpracovává od prvopočátku. Teprve pokud je prokázáno, že nejde ve věci o podezření z trestného činu osob v působnosti GIBS, postupuje GIBS věc příslušnému orgánu, případně ji odkládá podle trestního řádu.

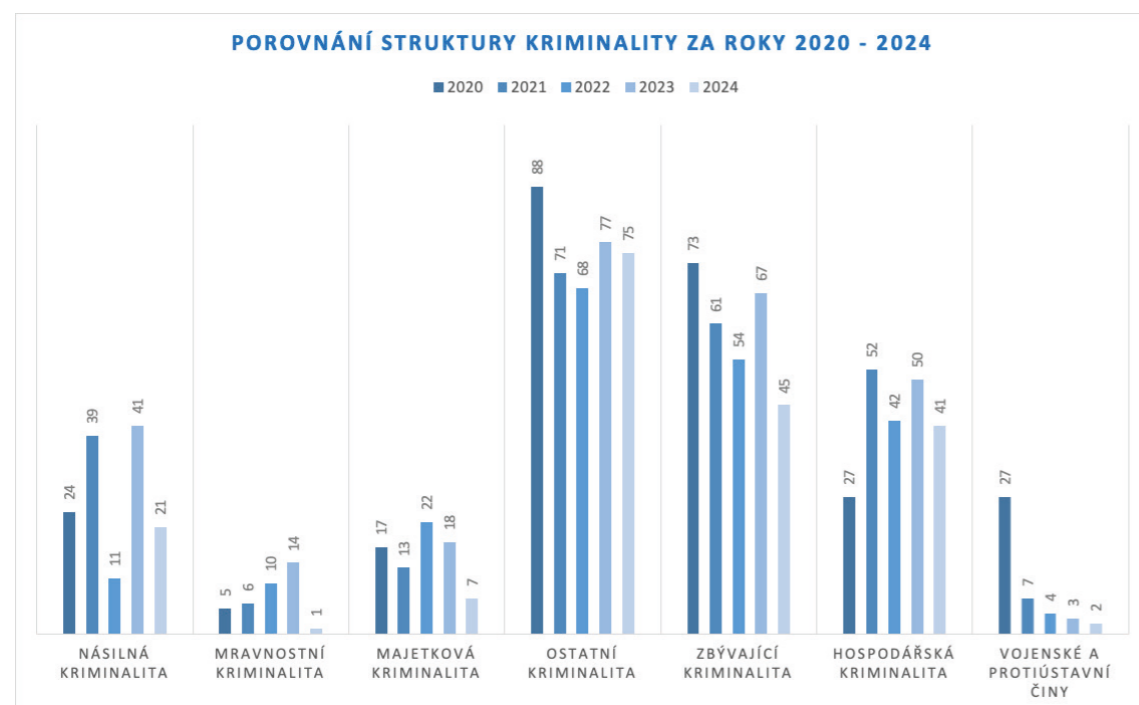
GIBS si klade za cíl působit také preventivně a metodicky, aby kriminalita u bezpečnostních sborů klesala. Významná je také kontrolní činnost a prevence, kterou provádí samotné bezpečnostní sbory vůči svým příslušníkům a zaměstnancům a kterou s nimi GIBS průběžně konzultuje.

Následující graf č. 1 znázorňuje vývoj kriminality v letech 2020 až 2024. Hodnoty tvořící křivku odpovídají počtům trestných činů za jednotlivé roky. Jak již bylo uvedeno výše, nejde o počty jednotlivých trestných věcí, ale o součet trestných činů ve všech trestních věcech. Lze konstatovat, že tím, že došlo k poklesu počtu trestných věcí, je tím ovlivněn i celkový počet trestných činů, který též v roce 2024 poklesl.

Graf č. 1: Vývoj kriminality od roku 2020 do roku 2024 (čísla uvádí počet trestných činů)

Graf č. 2: Nejčastější trestné činy v roce 2024 v porovnání s roky 2020 – 2024 (čísla uvádí počty stíhaných pachatelů)

Z údajů v grafu č. 2 lze vysledovat, že po delším předcházejícím období došlo v roce 2024 k nárůstu trendu zneužívání pravomoci úřední osoby, který předčil do té doby nejčastější trestnou činnost v podobě nedbalostních trestných činů s dopadem na život a zdraví při dopravních nehodách a ohrožení pod vlivem návykových látek, které zároveň v roce 2024 poklesly. Nejde tedy o nárůst počtu trestných činů zneužívání pravomoci, který by byl alarmující ve vztahu k předchozím letům. Nárůst počtu trestného činu zneužití pravomoci úřední osoby 40 (+7) je však třeba postavit do kontextu jiné trestné činnosti. Na první pohled může být zčásti zavádějící také narůstající počet úmyslného ublížení na zdraví páchaného příslušníky bezpečnostních sborů 10 (+4). Je však třeba osvětlit, že z uvedeného počtu je jen jediný spáchaný v souvislosti se služebními povinnostmi. Jde tedy o narůstající trend násilného jednání příslušníků v jejich soukromém životě. Naopak ze zmiňovaných trestných činů zneužití pravomoci úřední osoby 40 (+7) je 10 těchto případů spojených s drobným ublížením na zdraví, k nimž došlo při služebních zákrocích či úkonech. Toto násilí však nedosahovalo intenzity, která by znamenala trestní odpovědnost za ublížení na zdraví.

Lze tedy shrnout, že za drobně narůstajícím počtem trestných činů zneužití pravomoci zčásti stojí uplatnění neoprávněného násilí, avšak nízké intenzity. Naopak pokleslo při služební činnosti příslušníků neoprávněné užití velké síly s více devastujícími účinky na zdraví poškozených. Zbývající nárůst zneužívání pravomoci souvisí se zvýšeným počtem neoprávněných lustrací a jiných forem zneužití služebních informací, a to ať už přístupem k informacím v počítačovém systému nebo spisovému materiálu (nosiči informací).

Drogová trestná činnost (včetně nakládání s anaboliky) má setrvalý charakter a vzhledem k celkově nízkým počtům nelze hovořit o novém trendu.

Zde je na místě uvést, že se GIBS na rozdíl od Policie ČR zabývá úzce vymezenou skupinou pachatelů a menším množstvím trestných činů. Zpracování byť i jedné větší trestní věci, v níž GIBS stíhá více pachatelů nebo organizovanou skupinu, tak může významně zasáhnout do statistických údajů, přičemž na základě jednoho takového rozsáhlejšího případu ještě není nutno mluvit o alarmujících trendech v oblasti konkrétního typu kriminality či predikovat její vývoj.

4. ZKOUŠKY SPOLEHLIVOSTI

K předcházení, zamezování a odhalování protiprávního jednání u příslušníků nebo zaměstnanců Policie ČR, Celní správy ČR, Vězeňské služby ČR a GIBS je příslušník GIBS oprávněn provést zkoušku spolehlivosti. Zkoušku spolehlivosti provádějí příslušníci GIBS, kteří jsou zařazeni na specializovaném pracovišti. GIBS jako jediný bezpečnostní sbor, a rovněž i jako jediný státní orgán v České republice, disponuje oprávněním k provádění těchto zkoušek.

Podle ustanovení § 41 odst. 2 zákona o GIBS spočívá zkouška spolehlivosti v navození situace, kterou je zkoušená osoba povinna řešit.

Všichni příslušníci, kteří provádějí zkoušku spolehlivosti, respektují základní principy toho, že v rámci navození situace, kterou je zkoušená osoba povinna řešit, nesmí dojít k tzv. provokaci. Jakákoliv forma provokace není během provádění zkoušky spolehlivosti přípustná.

Při provádění zkoušky spolehlivosti musí být zachována lidská důstojnost a jejím prováděním nesmí dojít k bezprostřednímu ohrožení nebo poškození života nebo zdraví osob, jejich majetku anebo k omezení svobody osob.

Průběh zkoušky spolehlivosti je dokumentován obrazovým a zvukovým záznamem a dále je

o vykonané zkoušce spolehlivosti pořízen úřední záznam.

Zkouška spolehlivosti představuje jeden z nejvýznamnějších preventivních nástrojů pro předcházení protiprávního jednání u zákonem definovaných příslušníků a zaměstnanců a současně je tímto institutem posilován princip právního státu. Praktické zkušenosti ukazují, že zkouška spolehlivosti představuje mimo jiné jeden z úspěšných způsobů boje proti korupci.

V rámci GIBS je provádění zkoušek spolehlivosti upraveno interními předpisy. Každá zkouška podléhá schvalovacímu procesu, v rámci něhož se ověřuje naplnění všech podmínek pro její vykonání.

V roce 2024 byla provedena zkouška spolehlivosti na 48 osobách, z nichž bylo 39 mužů a 9 žen. V rámci provedených zkoušek spolehlivosti v roce 2024 bylo zjištěno protiprávní jednání u 2 příslušníků Policie ČR.

GIBS v souladu se svou zákonnou povinností podle ustanovení § 41 odst. 9 zákona o GIBS sděluje jednou za půl roku v souhrnné zprávě příslušnému bezpečnostnímu sboru jména zkoušených osob, které se při zkoušce spolehlivosti nedopustily protiprávního jednání.

PŘÍKLAD Č. 1: POLICISTA NEPROŠEL ZKOUŠKOU SPOLEHLIVOSTI

V srpnu 2024 vykonával policista dozorčí službu na obvodním oddělení, na které se dostavil oznamovatel, který oznámil, že našel peněženku s finanční hotovostí 20.000 Kč a tuto policistovi odevzdal. Jelikož policista netušil, že tímto oznamovatelem byl příslušník GIBS, který vůči němu prováděl zkoušku spolehlivosti, rozhodl se nepostupovat v souladu se zákonem a v rozporu se svými služebními povinnostmi tento náález nezaevidoval a řádně neodevzdal, ale ponechal si ho pro vlastní potřebu a peníze z něj prosázel v sázkových hrách.

Policejní orgán GIBS zahájil v říjnu 2024 proti tomuto policistovi trestní stíhání pro přečin zneužití pravomoci úřední osoby podle § 329 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku a přečin zpronevěry podle § 206 odst. 1 trestního zákoníku a vzhledem k tomu, že se policista ke své trestné činnosti doznal, upřímně jí litoval a s policejním orgánem GIBS plně spolupracoval, předal tento následně věc státnímu zástupci s návrhem na podmíněně zastavení trestního stíhání, který státní zástupce akceptoval a tímto způsobem věc ukončil.

5. METODICKÁ DOPORUČENÍ A PREVENTIVNÍ OPATŘENÍ

Dle ustanovení § 2 odst. 4 zákona o GIBS je úkolem GIBS sledování a vyhodnocování informací o protiprávní činnosti příslušníků Policie ČR, Celní správy ČR a Vězeňské služby ČR. GIBS v návaznosti na to navrhuje opatření pro předcházení takové protiprávní činnosti a rovněž zajišťuje přednáškovou činnost pro příslušníky jiných bezpečnostních sborů i vlastní příslušníky.

Dle ustanovení § 2 odst. 5 zákona o GIBS je úkolem GIBS vydávat metodická doporučení pro činnost jednotlivých bezpečnostních sborů. V roce 2024 bylo vydáno metodické doporučení GIBS v návaznosti na policejní zásah na Filozofické fakultě UK a jemu předcházející činnost Policie ČR.

Metodická rada pro činnost bezpečnostních sborů (dále jen „Metodická rada“) je poradním orgánem ředitele GIBS a jsou v ní zastoupeny bezpečnostní sbory spadající do působnosti GIBS. Členy metodické rady jsou generální ředitel Generálního ředitelství cel, policejní prezident

Policie ČR, generální ředitel Vězeňské služby ČR a ředitel GIBS. Hlavním posláním Metodické rady je projednávání metodických doporučení pro činnost jednotlivých bezpečnostních sborů a dalších aktuálních problematik, které se jejich činností týkají.

GIBS nemá ze zákona výslovně zakotvenou povinnost konat preventivní opatření proti páčání trestné činnosti příslušníky bezpečnostních sborů v její působnosti. Avšak vzhledem k tomu, že je zájmem GIBS nejen konat represivní úkony v podobě trestních stíhání, ale i snižovat nápad trestné činnosti preventivními aktivitami, a protože existuje poptávka ze strany bezpečnostních sborů po zajištění přednáškové činnosti ze strany GIBS, podílí se GIBS i na vzdělávání příslušníků bezpečnostních sborů. Její příslušníci se pravidelně podílejí na přednáškové činnosti například v rámci kurzů základní odborné přípravy policistů nebo v rámci celoživotního vzdělávání příslušníků.

6. KONTROLA

6.1. KONTROLA ČINNOSTI

Jeden z pilířů kontroly činnosti GIBS je zakotven v hlavě XI. zákona o GIBS v ustanovení § 57. Kontrolu činnosti GIBS, včetně kontroly použití odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu a použití sledování osob a věcí podle trestního řádu vykonává Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky, která k tomuto účelu zřídila kontrolní orgány složené z poslanců určených Poslaneckou sněmovnou Parlamentu České republiky. Jedná se o Stálou komisi Poslanecké sněmovny pro kontrolu činnosti GIBS a Stálou komisi Poslanecké sněmovny pro kontrolu použití odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu, použití sledování osob a věcí a rušení provozu elektronických komunikací.

Ředitel předkládá kontrolnímu orgánu nejméně dvakrát ročně zprávu o použití odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu a použití sledování osob a věcí a dále též na jeho žádost informace o použití těchto prostředků. Ředitel předkládá vládě, výboru Poslanecké sněmovny příslušnému ve věcech bezpečnosti a kontrolnímu orgánu jednou ročně zprávu o činnosti GIBS a analýzu použití úkonů výše specifikovaných.

Ředitel předkládá kontrolnímu orgánu nejméně dvakrát ročně zprávu o použití odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu a použití sledování osob a věcí a dále též na jeho žádost informace o použití těchto prostředků. Ředitel předkládá vládě, výboru Poslanecké sněmovny příslušnému ve věcech bezpečnosti a kontrolnímu orgánu jednou ročně zprávu o činnosti GIBS a analýzu použití úkonů výše specifikovaných.

6.2. DOZOROVÉ PRAVOMOCI STÁTNÍHO ZÁSTUPCE

GIBS je policejním orgánem ve smyslu ustanovení § 12 odst. 2 písm. b) a i) trestního řádu a podléhá tak ve smyslu příslušných ustanovení trestního řádu v konkrétních trestních věcech dozorovým pravomocem státního zástupce příslušného státního zastupitelství. Státní zástupce je v rámci své pravomoci oprávněn například vyžadovat od

policejního orgánu spisy, včetně spisů, v nichž nebylo zahájeno trestní řízení, ukládat policejnímu orgánu provedení jednotlivých úkonů, kterých je třeba k objasnění věci nebo ke zjištění pachatele a k prověření skutečností nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin.

6.3. KONTROLA ZE STRANY VEŘEJNOSTI A POSKYTOVÁNÍ INFORMACÍ

V ustanovení § 56 zákona o GIBS je zakotven legislativní rámec vnější kontroly ze strany veřejnosti. Ještě v roce 2024 platná právní úprava stanovovala, že každý může upozornit GIBS na

nedostatky v činnosti bezpečnostního sboru, na něž se vztahuje působnost GIBS, tedy i GIBS samotné, nebo na skutečnost, že se příslušník nebo zaměstnanec dopustil jednání, které naplňuje

znaky trestného činu, přestupku nebo kázeňského přestupku. S účinností od 1. ledna 2025 je ve zmíněném ustanovení zakotvena pouze možnost upozornění na nedostatky v činnosti GIBS, v činnosti příslušníka nebo zaměstnance GIBS a na skutečnost, že se příslušník nebo zaměstnanec GIBS dopustil jednání, které naplňuje znaky

trestného činu, přestupku nebo kázeňského přestupku.

GIBS je povinným subjektem ve smyslu ustanovení § 2 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím.

6.4. ODDĚLENÍ VNITŘNÍ KONTROLY

Oddělení vnitřní kontroly má postavení nejen kontrolního orgánu vnitřní kontroly, ale i pověřeného policejního orgánu dle ustanovení § 12 odst. 2 písm. i) trestního řádu v případě řízení o trestných činech příslušníků nebo zaměstnanců GIBS.

Vnitřní kontrola je zaměřena zejména na detekci a identifikaci případných provozních a právních rizik spojených především s nedodržením právních a interních předpisů.

6.5. VNITŘNÍ OZNAMOVACÍ SYSTÉM

GIBS zřídila v návaznosti na směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1937 ze dne 23. října 2019, o ochraně osob oznamujících porušení práva Unie, vnitřní oznamovací systém. Tento

systém slouží k přijímání, evidenci a vyřizování oznámení o porušení práva Evropské unie ve vymezených oblastech působnosti.

6.6. INTERNÍ AUDIT

V souladu se zákonem č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů, je v GIBS zřízen interní audit. Působnost interního auditu upravuje organizační řád a další interní předpisy ředitele GIBS. Interní audit představuje významný nástroj pro vedení instituce při posilování řízení a správy organizace. Jeho cílem je zlepšovat provozní efektivitu a přinášet přidanou hodnotu v oblasti rozvoje procesů organizace a předcházení rizikům. V posledních obdobích došlo k digitalizaci většiny činností interního auditu.

Interní audit bude nadále pracovat na zkvalitnění služeb poskytovaných vedení, zejména cestou průběžného vzdělávání a sledování nových trendů v auditu i vývoje legislativy a z nich vyplývajících nároků. V souvislosti s vyšší kvalitou výstupů interního auditu bude v následujících letech také posilována spolupráce s vnitřními i externími subjekty s cílem optimalizace procesů a dalšího snížení rizik inspekce.

7. SPOLUPRÁCE SE SUBJEKTY MIMO GIBS, KOMUNIKACE S VEŘEJNOSTÍ A MÉDIÍ

Při plnění zákonných úkolů spolupracuje GIBS s bezpečnostními sbory, ozbrojenými silami včetně Vojenské policie a dalšími orgány veřejné správy, jakož i s právníckými a fyzickými osobami. Specifickou oblastí je spolupráce a součinnost GIBS s Kanceláří vládního zmocněnce pro zastupování České republiky před Evropským soudem

pro lidská práva (dále jen „ESLP“). V oblasti boje proti korupci GIBS spolupracuje s Ministerstvem spravedlnosti, oddělením boje proti korupci, zástupci GIBS rovněž působí v poradním orgánu vlády pro oblast boje s korupcí, kterým je Rada vlády pro koordinaci boje s korupcí.

7.1. VLÁDNÍ ZMOCNĚNĚC PRO ZASTUPOVÁNÍ ČESKÉ REPUBLIKY PŘED EVROPSKÝM SOUDEM PRO LIDSKÁ PRÁVA

K podpoře naplňování lidských práv a základních svobod GIBS úzce spolupracuje s Kanceláří vládního zmocněnce pro zastupování České republiky před ESLP. Cílem této spolupráce je především implementace závěrů plynoucích České republice z rozsudků ESLP a aplikace vhodných vnitrostát-

ních opatření v této oblasti v rámci působnosti GIBS. Od roku 2022 působí navíc zástupci GIBS jako členové Kolegia expertů pro výkon rozsudků ESLP a implementaci Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále též jen „Kolegium“).

7.2. KOLEGIUM EXPERTŮ PRO VÝKON ROZSUDKŮ ESLP A IMPLEMENTACI ÚMLUVY O OCHRANĚ LIDSKÝCH PRÁV A ZÁKLADNÍCH SVOBOD

Kolegium je poradním orgánem vládního zmocnění pro zastupování České republiky před ESLP. Hlavním úkolem Kolegia je analyzovat rozsudky ESLP vydané v řízeních proti České republice a formulovat příslušným orgánům doporučení k přijetí obecných opatření k výkonu těchto rozsudků, jimiž se zabrání opakování

obdobných porušení Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod v budoucnu. Cílem činnosti Kolegia je přispět k účinnému výkonu rozsudků ESLP a šířit povědomí o závazcích, které pro Českou republiku plynou z Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod.

7.3. RADA VLÁDY ČESKÉ REPUBLIKY PRO LIDSKÁ PRÁVA

GIBS spolupracuje s Radou vlády České republiky pro lidská práva (dále jen „Rada“), která je poradním orgánem vlády pro otázky ochrany lidských práv a základních svobod. Rada sleduje míru naplňování lidských práv a základních svobod v České republice, která vyplývají z mezinárodních závazků, zpracovává pro vládu návrhy týkající se koncepcí politiky v jednotlivých oblastech ochrany lidských práv, hodnotí legislativní i jiné

návrhy a opatření vlády i jednotlivých ministerstev z hlediska ochrany lidských práv, odhaluje možné problémy a nedostatky a doporučuje vládě opatření k jejich řešení. Rada přitom spolupracuje s nevládními neziskovými organizacemi zaměřenými na oblast lidských práv a s orgány územní samosprávy. Radu v tomto směru podporují její odborné výbory.

7.4. VÝBOR PROTI MUČENÍ A JINÉMU NELIDSKÉMU, KRUTÉMU, PONIŽUJÍCÍMU ZACHÁZENÍ A TRESTÁNÍ

Od roku 2021 působí zástupce GIBS ve Výboru proti mučení, a to v oblasti ochrany osob proti mučení a jinému nelidskému či ponižujícímu zacházení a trestání. Výbor proti mučení dává Radě

podněty ke zvýšení úrovně ochrany lidských práv v České republice a zpracovává návrhy dílčích a systémových opatření pro zlepšení lidskoprávní situace v oblasti své působnosti.

7.5. MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE

GIBS v rámci své činnosti eviduje i trestní spisy s mezinárodními prvky, proto od počátku své existence rozvíjí mezinárodní vztahy s partner-

skými organizacemi na bilaterální a multilaterální úrovni. Pravidelná spolupráce v oblastech operativní výměny informací i strategické spolupráce

je realizována prostřednictvím zahraničních inspekčních orgánů, styčných důstojníků Policie ČR, zastupitelských úřadů, ale i formou podávání dožadání na soukromé subjekty v oblasti např. kryptoměn. Při plnění svých úkolů spolupracuje GIBS na mezinárodní úrovni s mezinárodní organizací Interpol, Evropským policejním úřadem (Europol), příslušnými orgány a institucemi Evropské unie a jejích členských států a s jinými mezinárodními organizacemi, s mezinárodními trestními soudy, mezinárodními trestními tribunály, popřípadě obdobnými mezinárodními soudními orgány, které splňují alespoň jednu z podmínek uvedených v § 145 odst. 1 písm. b) a c) zákona o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních, zahraničními bezpečnostními sbory a dalšími příslušnými zahraničními subjekty.

V roce 2024 se pracovníci GIBS účastnili, podobně jako v předchozích letech, výročních zasedání mezinárodních platforem EPAC/EACN (European Partners Against Corruption/European Against Corruption Network=Evropští partneři proti korupci/Evropská síť kontaktních bodů proti korupci) a ICIN (International Criminal Investigation Network=Mezinárodní síť pro kriminální vyšetřování), které představují neformální sítě policejních orgánů a protikorupčních orgánů členských států a orgánů EU. Mezi projednávaná a inspirativní témata oblasti vyšetřování i prevence patřilo zejména používání tzv. bodycams (kamery umístěné na uniformách příslušníků policejních sborů), vyšetřování korupčních kauz za asistence European Public Prosecutor Office=Úřad evropského veřejného žalobce, monitoring sociálních sítí pracovníků bezpečnostních sborů s akcentem na detekci radikalismu a extremistické nálady jako hrozby v bezpečnostních sborech či prevence koluze.

Důležitou a pravidelnou oblastí mezinárodní spolupráce je působení GIBS v rámci Programu bezpečnostní rozvojové spolupráce Ministerstva

vnitřní České republiky. V roce 2024 přijala GIBS v Praze delegace z Ukrajiny a Republiky Severní Makedonie, kde hlavním předmětem jednání bylo předávání dobré praxe z oblasti trestního řízení zaměřené na posilování integrity příslušníků policejních sborů a demokratických principů v rámci vyšetřování. Zároveň byly v rámci zmíněného do- tačního titulu podány navazující žádosti o projekty pro rok 2025, aby měla spolupráce prohlubující charakter umožňující nejen sdílení teoretických, ale následně i praktických zkušeností.

V oblasti bilaterální spolupráce byla rozvíjena již tak velmi dobrá spolupráce se sousedními zeměmi České republiky. Jednáno bylo dále s Republikou Kosovo (antikorupční projekt BACPE II. – Best Anticorruption practice Exchange=Výměna nejlepší praxe v oblasti antikorupčních opatření), s Maďarskem (příprava vzájemně plánovaného Memoranda o porozumění), s Rumunskem (plánovaný společný projekt z programu Internal Security Fund zaměřený na vzdělávání v oblasti technického sledování a finančního vyšetřování). Kromě konkrétních zahraničních styků patří do mezinárodní činnosti GIBS také monitoring protikorupčních i dalších fór, kde je GIBS členem (např. IAACA= International Association of Anti Corruption Authorities, GLOBE NETWORK) nabízející on-line semináře a diskusní platformy, z nichž některé GIBS využila.

Velmi zajímavou a několik let završující spolupráci představovalo setkání s orgány vymáhajícími právo Spojených států amerických. Při jednání se zástupci Federal Bureau of Investigation=FBI byly sdíleny metody a formy vyšetřování inter- ních deliktů a pochybení, s Metropolitní policií New York byly detailně diskutovány zkušenosti z oblasti provádění zkoušek spolehlivosti. Porovnání taktických plánů, scénářů, právních rámců i logistických a technických parametrů testů integrity bylo pro GIBS přínosem v pokračující činnosti.

7.6. KOMUNIKACE S MÉDII

Komunikace se zástupci hromadných sdělovacích prostředků je pravidelnou součástí činnosti GIBS vykonávanou zejména tiskovým mluvčím. GIBS dbá na budování a udržování vztahů s novináři a médii s cílem posilovat důvěryhodnost orgánů činných v trestním řízení u veřejnosti. Komunikace zahrnuje tvorbu tiskových zpráv, přípravu komentářů, sdělení, odpovědí na dotazy zástupců sdělovacích prostředků a také správu a aktualizaci webových stránek www.gibs.gov.cz. Spolupráce s médii je využívána i ke zveřejňování výzev k nalezení svědků či pátrání po osobách a věcech. Sociální sítě GIBS nevyužívá.

GIBS dlouhodobě vnímá poskytování informací jako důležité, dbá však přitom na zdrženlivost

a citlivost sdělovaných informací plynoucí z práv účastníků trestního řízení nebo dalších trestněprávních souvislostí jako je například zveřejňování jednotlivých úkonů. Cílem mediální strategie GIBS je informovat veřejnost, současně ale kvůli selhání jednotlivých příslušníků nepoškozovat bezdůvodně mediální obraz bezpečnostních sborů v její kompetenci. GIBS dále pravidelně monitoruje zveřejněné příspěvky týkající se GIBS i bezpečnostních sborů se zaměřením zejména na medializované případy protiprávních jednání pracovníků bezpečnostních sborů. Za tímto účelem má tiskový mluvčí GIBS úzkou interakci s tiskovými mluvčími bezpečnostních sborů a státních zastupitelství.

8. OCHRANA UTAJOVANÝCH INFORMACÍ

8.1. PERSONÁLNÍ A ADMINISTRATIVNÍ BEZPEČNOST

Personální bezpečnost je zajišťována ve spolupráci s Národním bezpečnostním úřadem. Důvodem je skutečnost, že všichni příslušníci GIBS a určení zaměstnanci České republiky zařazení k výkonu práce v GIBS musí být držiteli platného osvědčení

fyzické osoby pro stupeň utajení Důvěrné nebo Tajné. Ostatní zaměstnanci mají bezpečnostní prověrku pro stupeň utajení Vyhrazené, kdy oznámení vydává odpovědná osoba, respektive bezpečnostní ředitel.

8.2. ADMINISTRATIVNÍ BEZPEČNOST

Administrativní bezpečnost byla u GIBS prováděna v souladu se zákonem č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti, vyhláškou č. 257/2022 Sb., o administrativní bezpečnosti a o registrech uta-

jovaných informací a souvisejících interních aktů řízení. Průběžně byla prováděna vlastní kontrolní činnost při tvorbě, příjmu, přenášení, evidování a předávání utajovaných dokumentů formou tematických kontrol.

8.3. FYZICKÁ BEZPEČNOST

V uplynulém roce pokračovala v oblasti fyzické bezpečnosti aktualizace a tvorba nových projektů fyzické bezpečnosti se zřetelem na požadavky vedoucích pracovníků GIBS. Značná pozornost je věnována zkvalitňování režimových opatření a technické ochrany objektů GIBS za účelem za-

jištění ochrany utajovaných informací v souladu s požadavky zákona č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti, a vyhlášky č. 528/2005 Sb., o fyzické bezpečnosti a certifikaci technických prostředků.

8.4. BEZPEČNOST INFORMAČNÍCH A KOMUNIKAČNÍCH SYSTÉMŮ, KRYPTOGRAFICKÁ OCHRANA

Informační systémy a elektronická zařízení GIBS zpracovávající utajované informace jsou provozovány v souladu se zákonem č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti, vyhláškou č. 523/2005 Sb., o bezpečnosti informačních a komunikačních systémů a dalších elektronických zařízení nakládajících s utajovanými informacemi a o certifikaci stínicích komor, a s požadavky certifikačních zpráv Národního úřadu pro kybernetickou a informační bezpečnost a bezpečnostní dokumentací. Permanentně je kladen důraz na postupné zlepšování zabezpečení informačních a komunikačních technologií, systémů a poskytovaných služeb. Kryptografickou ochranu zajišťuje pro GIBS Ministerstvo vnitra ČR. Všichni uživatelé certifikovaných informačních systémů a elektronických zařízení splňují bezpečnostní požadavky v souladu s vyhláškou č. 523/2005 Sb. V průběhu roku 2024 nebyl u GIBS zaznamenán žádný závažný provozní bezpečnostní incident nebo kompromitace v provozu informačních a komunikačních systémů, elektronických zařízení anebo kryptografických prostředků.

9. ZPRACOVÁNÍ A OCHRANA OSOBNÍCH ÚDAJŮ

Zvláštní pozornost je v GIBS věnována problematice ochrany a zpracování osobních údajů v souladu s příslušnými právními předpisy. Na činnost GIBS se vztahuje jak režim zákona č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů, režim nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES, tak rovněž příslušná ustanovení zákona o GIBS.

Zodpovědný přístup ke zpracování osobních údajů a jejich ochraně je prioritou GIBS, a to jak v rámci trestních řízení vedených GIBS, tak i v oblasti další její činnosti. GIBS dbá na dodržování zásad zpracování informací včetně osobních údajů. Nejčastějšími právními tituly pro zpracování osobních údajů GIBS v roli spravujícího orgánu (správce) je plnění zákonné povinnosti, která se na GIBS vztahuje, nebo nezbytnost zpracování pro splnění úkolu ve veřejném zájmu či při výkonu veřejné moci, kterým je GIBS pověřena.

V oblasti ochrany osobních údajů zajišťuje GIBS proškolení všech včetně nových příslušníků

a zaměstnanců, zároveň se v této oblasti účastní někteří z nich individuálních vzdělávacích seminářů. V rámci GIBS průběžně probíhá poskytování metodické pomoci jednotlivým organizačním článkům, které je přizpůsobováno jejich aktuálním potřebám, spolu s tím je také kontrolováno dodržování stanovených pravidel a právních předpisů.

V GIBS je nastaven systém pro řízení bezpečnostních událostí, jejich dokumentaci a oznamování případů možného porušení zabezpečení v oblasti zpracování osobních údajů.

V rámci digitalizace státní správy je v GIBS nastavena interní spolupráce v oblasti ochrany osobních údajů a kybernetické bezpečnosti. GIBS sleduje aktuální dění ve společnosti, zaznamenává rizika, která hrozí mimo jiné orgánům veřejné moci v oblasti kybernetických útoků a v návaznosti na následná doporučení Národního úřadu pro kybernetickou a informační bezpečnost a Úřadu pro ochranu osobních údajů zavádí vyšší stupeň bezpečnostních opatření.

10. LIDSKÉ ZDROJE A VZDĚLÁVÁNÍ

Od 1. ledna 2024 do 31. prosince 2024 disponovala GIBS 279 systemizovanými služebními místy a 54 systemizovanými pracovními místy, dohromady tedy celkem 333 systemizovanými služebními a pracovními místy. V přímém výkonu služby je zařazeno 225 příslušníků GIBS a 54 příslušníků GIBS zajišťuje podporu výkonu služby.

V průběhu roku 2024 ukončilo služební poměr 21 příslušníků GIBS a 3 příslušníci GIBS byli převedeni k Policii ČR a 1 k Vězeňské službě ČR. Oproti tomu v průběhu roku 2024 nastoupilo ke GIBS 15 příslušníků, z toho jich bylo 12 převedeno z Policie ČR a 3 z Vězeňské služby ČR a 5 příslušníků bylo přijato do služebního poměru.

Na nově nastupující příslušníky GIBS, a to jak z řad jiných bezpečnostních sborů, tak z civilního sektoru, jsou kladeny jedny z nejprísnejších nároků na výkon služby.

Početní stavy občanských zaměstnanců jsou stabilní. V roce 2024 ukončilo pracovní poměr 5 zaměstnanců a do pracovního poměru bylo nově přijato také 5 zaměstnanců.

Věková struktura zaměstnanců GIBS:

od 21 do 30 let věku	4	zaměstnanci,
od 31 do 40 let věku	6	zaměstnanců,
od 41 do 50 let věku	10	zaměstnanců,
od 51 do 60 let věku	18	zaměstnanců,
nad 61 let věku	17	zaměstnanců.

Průměrný věk zaměstnance v roce 2024 byl 53 let.

Věková struktura příslušníků GIBS:

od 21 do 30 let věku	6	příslušníků,
od 31 do 40 let věku	50	příslušníků,
od 41 do 50 let věku	128	příslušníků,
od 51 do 60 let věku	54	příslušníků,
od 61 do 65 let věku	4	příslušníci.

Průměrný věk příslušníka v roce 2024 byl 46 let.

Délka služebního poměru:

0 – 5 let služby	18	příslušníků,
6 – 10 let služby	9	příslušníků,
11 – 15 let služby	24	příslušníků,
16 – 20 let služby	53	příslušníků,
21 – 25 let služby	66	příslušníků,
26 – 30 let služby	48	příslušníků,
31 – 35 let služby	17	příslušníků,
36 – 40 let služby	6	příslušníků.
nad 41 let služby	1	příslušník

V průběhu roku 2024 se příslušníci a zaměstnanci GIBS zúčastnili různorodých vzdělávacích aktivit, které měly podobu seminářů, konferencí, kurzů, prezenčních a e-learningových školení. V neposlední řadě proběhla průběžná interní školení v rámci GIBS, jak je rovněž zmíněno v rámci jednotlivých oblastí působnosti v této zprávě o činnosti.

Pravidelné rozšiřování a prohlubování odborných znalostí příslušníků a zaměstnanců, posílení jejich profesních kompetencí, nevyjímaje orientaci v aktuální legislativě, je nezbytnou podmínkou řádného fungování GIBS.

Vzdělávací aktivity jsou zajištěny z části interními specialisty, GIBS však využívá zejména nabídky externích odborníků, ať už z jiných orgánů veřejné moci, ministerstev, nebo i nabídky poskytovatelů kurzů ze soukromého sektoru. V roce 2024 lze uvést například vzdělávací aktivity z oblasti služebního a pracovního poměru, veřejných zakázek

nebo digitalizace veřejné správy. V oblasti trestněprávní agendy se příslušníci GIBS každoročně účastní Soudně-lékařského dnu v Hradci Králové a vzdělávacích aktivit zajišťovaných ve spolupráci s Policejní akademií ČR a Justiční akademií.

11. HOSPODAŘENÍ

11.1. ROZPOČET

Zákon č. 433/2023 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 2024, ve znění pozdějších předpisů, určil pro kapitolu 376 – Generální inspekce bezpečnostních sborů celkové příjmy ve výši 80 485 952,- Kč a celkový objem výdajů ve výši 518 471 853,- Kč

Tabulka č. 9: Ukazatele rozpočtu kapitoly

	Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách	Skutečnost
Příjmy celkem	80 485 952,- Kč	80 485 952,- Kč	74 179 959,07 Kč
Výdaje celkem	518 471 853,- Kč	520 628 427,- Kč	503 225 845,80 Kč

Příjmy kapitoly 376 dosáhly celkové výše 74 179 959,07 Kč. Z této částky připadá na pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti GIBS částka 72 670 746,- Kč oproti rozpočtu po změnách ve výši 80 105 952,- Kč. Na tuto skutečnost mělo vliv zejména nižší čerpání mzdových prostředků na platy příslušníků GIBS z důvodu vázání těchto prostředků dle ustanovení § 25a zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů, v důsledku neobsazených míst. Nedaňové příjmy byly vykázány v celkové výši 1 463 919,- Kč. V kapitálových příjmech je zařazena částka 14 064,96 Kč za odprodej nepotřebného majetku. Částka 31 228,70 Kč pak představuje neinvestiční přijaté transfery.

Největší podíl na celkových výdajích, tj. celkem 69,92 %, tvořily náklady na platy a odměnu za ostatní vykonanou práci včetně příslušenství pro příslušníky a zaměstnance.

Na výdaje na platy a odměnu za ostatní provedenou práci včetně příslušenství bylo vynaloženo 351 858 665,50 Kč. Z celkové čerpané částky připadla na platy zaměstnanců částka 29 724 521,50 Kč a na platy příslušníků GIBS částka ve výši 230 008 479,- Kč. Na odměny za práci podle dohod uzavíraných podle zákoníku práce mimo pracovní poměr bylo vynaloženo 719 901,- Kč, na odstupné vyplacené dle zákoníku práce připadá 234 890,- Kč a na kázeňské odměny příslušníků, vyplacené dle ustanovení § 49, zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, byla vynaložena částka 1 233 950,- Kč. Na související povinné pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti byla vyčerpána částka ve výši 87 341 772,- Kč a na základní příděl fondu kulturních a sociálních potřeb pak částka 2 595 152,- Kč.

Na oblast osobních výdajů navazují vyplacené sociální dávky, jejichž podíl na celkových výdajích činil v roce 2024 18,65 %. Sociální dávky tvoří zejména výsluhové náležitosti (odchodné a výsluhový příspěvek), tj. mandatorní výdaje vyplácené příslušníkům při ukončení služebního poměru v bezpečnostních sborech.

Na sociální dávky bylo vyčerpáno celkem 93 834 826,- Kč. Na odchodném bylo vyplaceno celkem 7 915 827,- Kč, tedy o 697 131,- Kč méně, než v roce 2023. V roce 2024 ukončilo služební poměr celkem 19 příslušníků GIBS, kteří měli nárok na výplatu odchodného. To je oproti roku 2023 mírný pokles, kdy ukončilo služební poměr celkem 20 příslušníků GIBS s nárokem na výplatu odchodného. Výsluhový příspěvek byl v roce 2024 refundován Odboru sociálního zabezpečení Ministerstva vnitra ČR, který pro GIBS tuto agendu zajišťuje, a to v celkové výši 85 312 912,- Kč, což oproti roku 2023 představuje nárůst o 7 035 913,- Kč. Na tomto nárůstu výsluhového příspěvku mají podíl jak odchody z první poloviny roku 2024, tak i skutečnost, že zatím jen 20 bývalých příslušníků GIBS dosáhlo důchodového věku, a proto ve většině případů nedochází k souběhu výplaty výsluhového příspěvku s důchody. Ke konci roku 2024 byl výsluhový příspěvek vyplácen 227 bývalým příslušníkům GIBS, což je oproti stejnému datu loňského roku nárůst o 16 vyplácených výsluhových příspěvků.

Za ostatní běžné výdaje bylo uhrazeno celkem 43 782 493,- Kč. V nich se promítají výdaje spojené s nákupem energií na zajištění provozu všech objektů užívaných GIBS v celkové výši

6 031 481,37 Kč, výdaje na nákup pohonných hmot do služebních dopravních prostředků ve výši 4 691 996,68 Kč, výdaje na zajištění služeb jak v souvislosti s nájmem v objektech, provozem všech objektů, tak i ostatních služeb zejména v oblasti komunikačních technologií v celkové výši 11 610 011,88 Kč či výdaje na zajištění oprav nemovitého či movitého majetku (zejména opravy služebních dopravních prostředků) ve výši 3 547 870,- Kč. Za nákupy materiálu k zajištění běžného chodu organizace a k udržení odpovídajícího technického stavu objektů a vybavení bylo uhrazeno celkem 3 115 157,31 Kč. Další významnou položku v této oblasti tvoří výdaje na úhradu odměn a náhrady nákladů placené znalcům, tlumočnickům a znaleckým ústavům, výplaty odměn advokátům ex-offo a náhrady svědkům v souvislosti se služební činností GIBS ve výši 4 927 973,41 Kč. Mezi podstatné výdaje kapitoly se řadí jak výplata náhrad za neposkytnutí služební výstroje příslušníkům GIBS, vyplácená dle ustanovení § 134 odst. 5 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve výši 4 003 384,- Kč a výdaje spojené s tuzemským i zahraničním cestovním ve výši 812 209,39 Kč.

Kapitálové výdaje byly čerpány ve výši 13 749 861,55 Kč a jednalo se o výdaje v informačním systému programového financování EDS/SMVS (Evidenčně dotační systém a správa majetku ve vlastnictví státu) v rámci titulu „Rozvoj a obnova materiálně technické základny GIBS III.“ Jednalo se zejména o nákup dopravních prostředků ve výši 10 903 333,59 Kč.

11.2. VEŘEJNÉ ZAKÁZKY

V roce 2024 GIBS realizovala celkem 321 veřejných zakázek prostřednictvím svého ekonomického odboru. Veřejné zakázky byly zadány a realizovány podle zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, a prováděcích předpisů, prioritně s využitím elektronických nástrojů. Od 1. května byla zavedena elektronická forma zadávání i u I. kategorie veřejných zakázek malého rozsahu (do 100 tis. Kč bez DPH) prostřednictvím ETR.

Tabulka č. 10: **Struktura veřejných zakázek GIBS za rok 2024**

I. Kategorie (do 100 tis. Kč bez DPH)	
Celkem veřejných zakázek	299
Celková částka bez DPH	3 712 340,72 Kč
Celková částka včetně DPH	4 491 932,27 Kč
II. Kategorie (do 500 tis. Kč bez DPH)	
Celkem veřejných zakázek	13
Celková částka bez DPH	2 692 252,62 Kč
Celková částka včetně DPH	3 191 607,65 Kč
III. Kategorie (do 2 000 tis. Kč bez DPH)	
Celkem veřejných zakázek	8
Celková částka bez DPH	6 801 301,05 Kč
Celková částka včetně DPH	8 229 574,80 Kč
Podlimitní	
Celkem veřejných zakázek	0
Celková částka bez DPH	
Celková částka včetně DPH	
Nadlimitní (přes Centrálního zadavatele)	
Celkem veřejných zakázek	1
Celková částka bez DPH	8 079 324,00 Kč
Celková částka včetně DPH	9 775 982,04 Kč
CELKEM	321
CELKEM VČETNĚ DPH	25 689 096,76 Kč

11.3. MAJETEK

Vozový park GIBS zahrnoval v roce 2024 celkem 129 provozovaných dopravních prostředků. V průběhu roku bylo nakoupeno 14 vozidel a 8 vozidel bylo bezúplatně převedeno ke GIBS. Součástí nákupu vozidel byla modernizace skryté zástavby VRZ. Během roku bylo odstaveno z provozu 20 nepotřebných vozidel, s nimiž bylo naloženo v souladu se zákonem č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích. Po nabídce vozidel ostatním organizačním složkám státu, byla všechna vozidla bezúplatně převedena na jiné státní organizace. Oblasti vozového parku se věnuje velká pozor-

nost a provoz se pravidelně analyzuje. Za rok 2024 bylo najeto celkem 1 902 325 km s celkovými náklady 7 269 029,- Kč za nákup pohonných hmot a za opravy a údržbu.

GIBS hospodaří celkem s 22 vlastními objekty. Další 2 objekty, které GIBS využívá, jsou v komerčním nájmu. GIBS užívá také 5 objektů formou výpůjčky od ostatních organizačních složek státu. Celkové náklady na zajištění provozu objektů (nájem, energie, revize, opravy a údržba, atd.) činily za rok 2024 cca 15 135 000,- Kč.

12. THE INSPECTORATE GENERAL OF THE SECURITY FORCES OF THE CZECH REPUBLIC (GIBS)

The GIBS is a national-level law enforcement corps and its mission is to investigate when the officers of the Czech Police, the Customs Administration and the Prison Service, as well as civil employees of these law enforcement corps are suspected of committing criminal offence in their line of duty.

The GIBS was formed in 2012. Cases, which GIBS investigates, are always supervised by the public prosecutor. GIBS is not part of any specific ministry, and with its Director reporting solely to the Prime Minister, had therefore become a supreme

independent investigative authority over the Czech Police, Prison Service and the Customs Administration. GIBS was also assigned with the several other key tasks such as monitoring and preventing activities within the organisations in its jurisdiction along with the creation of appropriate methodological recommendations for the Czech law enforcement community.

The way the GIBS can execute the integrity tests is strictly regulated by the respective legislation that clearly mandates how these can and cannot be carried out.

13. KONTAKTY

ADRESA SÍDLA GENERÁLNÍ INSPEKCE BEZPEČNOSTNÍCH SBORŮ

Skokanská 2311/3
169 00 Praha 6, Břevnov
Datová schránka: v7m7926

elektronická adresa podatelny: podatelna@gibs.gov.cz
telefon: +420 974 839 734

GIBS oddělení operační
telefon: +420 974 839 734
e-mail: operacni@gibs.gov.cz

Hlavní město Praha
GIBS oddělení Praha
Pod Višňovkou 1661/35 (budova A3)
140 00 Praha 4, Krč
telefon: +420 606 056 157
e-mail: paha@gibs.gov.cz

Středočeský kraj
GIBS oddělení Středočeský kraj
Pod Višňovkou 1661/35 (budova A3)
140 00 Praha 4, Krč
telefon: +420 606 056 158
e-mail: stck@gibs.gov.cz

Jihomoravský kraj
GIBS oddělení Brno
Horní 733/25
639 00 Brno
telefon: +420 603 565 055
e-mail: brno@gibs.gov.cz

Jihočeský kraj
GIBS oddělení České Budějovice
Jánošíkova 2333/2
370 74 České Budějovice
telefon: +420 607 036 057
e-mail: budejovice@gibs.gov.cz

Královéhradecký a Pardubický kraj
GIBS oddělení Hradec Králové
Pospíšilova 355
500 03 Hradec Králové
telefon: +420 607 036 065
e-mail: hradec@gibs.gov.cz

Kraj Vysočina
GIBS oddělení Jihlava
třída Legionářů 1470/9
586 01 Jihlava
telefon: +420 607 036 058
e-mail: jihlava@gibs.gov.cz

Karlovarský kraj
GIBS oddělení Karlovy Vary
Truhlářská 488/17
360 17 Karlovy Vary - Stará Role
telefon: +420 603 190 848
e-mail: vary@gibs.gov.cz

Liberecký kraj
GIBS oddělení Liberec
nám. Sokolovské 312/1
460 01 Liberec II - Nové Město
telefon: +420 607 036 059
e-mail: liberec@gibs.gov.cz

Olomoucký kraj
GIBS oddělení Olomouc
třída Míru 273/99
779 00 Olomouc
telefon: +420 607 036 061
e-mail: olomouc@gibs.gov.cz

Moravskoslezský kraj
GIBS oddělení Ostrava
Sabinova 811

721 00 Ostrava - Svinov
telefon: +420 607 036 060
e-mail: ostrava@gibs.gov.cz

Plzeňský kraj
GIBS oddělení Plzeň
Slovanská alej 2445/41
326 00 Plzeň
telefon: +420 607 036 062
e-mail: plzen@gibs.gov.cz

Ústecký kraj
GIBS oddělení Ústí nad Labem
Masarykova 219/371
400 10 Ústí nad Labem
telefon: +420 607 036 063
e-mail: usti@gibs.gov.cz

Zlínský kraj
GIBS oddělení Zlín
Hlavníčkovo nábřeží 680
760 01 Zlín
telefon: +420 607 036 064
e-mail: zlin@gibs.gov.cz

